

Päällystö- lehti

5/2016 LOKAKUU

Yhteis-
toiminta

Palkkausjärjestelmän ytimessä

16 >

Sääntöuudistus etenee

21 >

SUOMEN ALIUPSEERI 1930-44,
ASEMIES 1945,
SAULI 1946-53,
ALIUPSEERI 1954-74,
TOIMIUPSEERI 1974-89.

PÄÄLLYSTÖLIITON ÄÄNENKANNATAJA

86. vuosikerta
ilmestyy 6 kertaa vuodessa.
ISBN 0788-8554

PÄÄLLYSTÖLEHTI 2016,

aineisto- ja ilmestymispäivät
numero aineisto ilmestyy
6 25.11. 15.12.

Aineiston voi toimittaa päätoimit-
tajalle tai toimitussihteerille alla
oleviin sähköpostiosoitteisiin. Toi-
mitus päättää julkaisukynnyksestä.
Kirjoittajat vastaavat omista kirjoj-
tuksistaan.

TOIMITUS:

Laiivastokatu 1 b
00160 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:

Juha Susi
Puh. 040 301 9294
juha.susi@paallystoliitto.fi

TOIMITUSSIHTEERI:

Samuli Vahteristo
Puh. 050 561 1455
samuli.vahteristo@pp1.inet.fi

VAKITUISET AVUSTAJAT:

Marko Jalkanen
Puh. 040 301 9295
marko.jalkanen@paallystoliitto.fi
Antti Kymäläinen
Puh. 040 828 2758
antti.kymalainen@kolumbus.fi
Jukka Mäkinen
Puh. 050 594 4613
jukka.makinen@paallystoliitto.fi
Arto Penttinen
Puh. 050 443 1409
arto.penttinen@paallystoliitto.fi
Matti Vihurila
Puh. 040 518 6672
matti.vihurila@hotmail.fi

OSOITTEENMUUTOKSET:

Puh. 040 301 9290
toimisto@paallystoliitto.fi

Taitto: Simo Nummi 040 532 5815
simo.nummi@mainosnummi.inet.fi

Painotalo Eura Print Oy

VAKIOPALSTAT

SISÄLTÖ

Päättäjän pakeilla s. 4

Antti Kymäläinen

- 4** Porin prikaatista parlamenttiin
- 8** Sairausajassa ei ole karenssia
- 9** Varallaoloa ei lueta työajaksi
- 10** Työeläkeindeksi puhuttaa
- 12** Koulutuspooli ei ole vuokratyövoimaa
- 19** Yhteistoiminnan parantaminen on tahdon asia
- 20** Edustajakokous lähestyy
- 22** Liiton pitää uskaltaa uudistua
- 24** Jatkuvat muutokset syövät työtehoa
- 28** ”vriittävän hyvä”
- 30** Monien mahdollisuuksien Vierumäki

Kansikuva: Samuli Vahteristo
Edunvalvonnan avaimia ovat
toimivat yhteistyösuhteet. Kuvassa
Päälystöliiton puheenjohtaja Sakari Vuorenmaa
ja Akavan puheenjohtaja Sture Fjäder.

Jaksamiseen on panostettava

Puolustusvoimauudistuksen toimeenpanon jälkeen olemme paineet jatkuvasti työssäjaksamiseen liittyvien haasteiden kanssa eikä negatiiviselle kehitykselle tunnu olevan loppua näkyvillä. Valtion työntekijöiden ja virkamiesten määrää on leikattu vuosien saatossa useilla tuhansilla, ja näistä leijonan osan ovat vähentäneet valtion työvoimavaltaiset alat kuten esimerkiksi poliisi, Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos. Valtion tulo- ja menoarvioesitys näyttäisi jatkavan negatiivista kehitystä kohdentamalla hallinnonaloille ja virastoille lisää leikkauksia, jotka kohdentuvat henkilöstömenoihin ja toimintaan. Yhtälöstä tekee vaarallisen se, että samanaikaisesti turvallisuusympäristömme on muuttunut ja edelleen muuttumassa epävakampaan suuntaan niin sisäisen kuin myös ulkoisen turvallisuuden osalta. Alati kiristyvät valmiusvelvoitteet ja alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen tähtäävien toimien lisääntyminen alkavat näkyä jaksamisessa kielteisellä tavalla.

Jaksamista ei ainakaan edesauteta sillä, että samanaikaisesti joudutaan etsimään keinoja, joilla pyritään sopeuttamaan käytettävissä oleva varallisuus lakisääteisten tehtävien suorittamiseen. Näyttää siltä, että rahoitusta pyritään hakemaan sisäisillä varallisuuden siirroilla eri virkaehtosopimuksilla sovittujen etuuksien kesken. Kuvaamani menettely tulee huonoimmassa tapauksessa johtamaan siihen, että erimielisyysprosessien määrä ja laajuus tulevat lähiaikoina kasvamaan, ellei kehitykseen puututa. Tulisiko nyt ryhtyä tarkastelemaan virastojen tehtäväkirjon karsimista ja resurssien kohdentamista virastojen ydintehtävien hoitamiseen, sillä nykyisellä henkilöstöllä ja taloudellisilla resursseilla henkilöstö tulee uupumaan työkuorman alle.

Jaksamista kyetään tukemaan tiettyyn rajaan saakka laadukkaalla esimiestyöllä ja johtamisella, mutta jossain vaiheessa tässäkin tulee seinä vastaan, sillä myös esimiehet ovat vastaavien jaksamiseen liittyvien haasteiden edessä oman tehtävänsä osalta. Kyse on siis yksiselitteisesti siitä, että hen-

kilöstömäärät virastoissa on viety kriittisen rajan alapuolelle. Kun organisaatio väsähtää kokonaisuutena, olemme yhä suurempien haasteiden edessä, sillä käsissämme on virastojen toiminnan eräs tärkeimmistä arvoista – palvelusturvallisuuden vaaliminen palvelustovereiden ja asevelvollisten osalta. Jos epäonnistumme palvelusturvallisuuden ylläpidossa jaksamisongelmista johtuen, on peli niin sanotusti menetetty.

Erityinen huoli jaksamisongelmien osalta liittyy siihen, että suurimmat jaksamisen haasteet koetaan joukoissa, joissa vastataan alueellisen koskemattomuuden turvaamisesta ja valvonnasta. Ei voi mitenkään olla mahdollista, että henkilöstöä pidetään sidottuina tehtäviin yhtämittaisesti jopa 6 - 9 viikkoa, sillä tällöin työn ja levon suhde on täysin vääristynyt, eikä lepoaikamääräyksiä kyetä noudattamaan. Toistuvat varallaolot, hälytysluonteiset tehtävät ja niiden yhdistäminen muihin toimintoihin kuvaavat osaltaan edellä mainitsemaani resurssipulaa ydintehtävien hoitamiseksi. Huolta lisää myös se, että työilmapiirikyselyiden perusteella asiat eivät ole kehittyneet negatiiviseen suuntaan virastotasolla, mutta erot eri joukkojen välillä näyttäisivät kasvavan. Toisaalta eron kasvaminen ja keskiarvon pysyminen virastotasolla ennallaan kertoo osaltaan myös siitä, että joissain joukoissa jaksamista on kyetty kehittämään myönteiseen suuntaan – hyvä näin, sillä kehitys kertoo siitä, että jaksamista myös kyetään ja osataan tukea oikeilla toimenpiteillä.

Päälystöliiton hallitus on linjannut, että jaksaminen tullaan ottamaan agendalle kaikissa yhteyksissä ja kaikkien niiden tahojen kanssa käytävissä keskusteluissa, joilla on lopullinen vastuu siitä, että henkilöstö jaksaa työssään ja kykenee sovittamaan työn sekä perhe-elämän tarpeet yhteen.

Sakari Vuorenmaa
Puheenjohtaja

PÄÄLYSTÖLIITTO RY.

Laivastokatu 1 b, 00160 HELSINKI • www.paallystoliitto.fi • toimisto@paallystoliitto.fi • 040 301 9290 • (09) 726 2299 (faksi)
Toimisto avoinna arkin 9.00–15.00. • s-posti: etunimi.sukunimi@paallystoliitto.fi

Puheenjohtaja Sakari Vuorenmaa 040 301 9291, 0299 500 783. Järjestöpäällikkö Arto Penttinen 040 301 9292, 050 443 1409.
Järjestösihteeri Anja Mustajoki 040 301 9290, Järjestösihteeri Minna Laitinen 040 301 9297.

Päällystämismiehet Marko Jalkanen 040 301 9295, 0299 500 798, Juha Susi 040 301 9294, 0299 500 787,
Jukka Mäkinen 040 301 9296, 050 594 4613. HUOM! Tekstiviestit eivät toimi 040-alkuisissa numeroissa.

LAKIASIANNEUVONTA: Asianajotoimisto Lindell (02) 251 1004, (09) 586 2867 e-mail: toimisto@asianajotoimistolindell.fi.
(Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.)

Porin prikaatista päättäjäksi parlamenttiin

Teksti ja kuva: Antti Kymäläinen

Kansanedustaja Pertti Hakanen kannustaa puolustushallintoa neuvotelemaan henkilöstöjärjestöjen kanssa uusien kansainvälisten tehtävien palvelussuhteen ehdoista.

Tämän lehden ilmestymisen aikaan kansanedustaja **Pertti Hakanen** osallistuu Talousvarikon kertausharjoitukseen - sodan ajan tehtävässään. Kansanedustajan tehtävä olisi ollut hyväksyttävä peruste kieltäytyä kutsusta, mutta Hakanen halusi harjoitukseen mukaan. Isänmaataan hän palvelee molemmissa tehtävissä. Hakanen valmistui opistoupseeriksi Peruskurssi 50:n yleiseltä huoltolinjalta v. 1993.

Kurssin jälkeen hän työskenteli opetuspuuseerina Porin prikaatissa. Vuonna 2002 Hakanen otti vastuun sukutilansa hoitamisesta ja siirtyi päätoimiseksi maatalousyrittäjäksi. Kansanedustajaksi hänet valittiin viime eduskuntavaaleissa.

Tilanne hallinnassa

Suomen turvallisuusympäristö on viime vuosina merkittävästi muuttunut. Ukrainan kriisin ja Venäjän toteuttaman Krimin nie-

mimaan haltuunoton seurauksena lännen ja Venäjän suhteet ovat rikki. Tapahtumat ovat johtaneet jännitteiden kasvuun Itämeren alueella.

Hakanen tiedostaa, että poikkeukselliset tapahtumat, ilmatilan loukkaukset ja joukkojen siirrot aiheuttavat huolta. Hän kuitenkin rauhoittelee kansalaisia.

- Tilanteen vaatima toiminta on poliittisilla päättäjillä ja turvallisuusviranomaisilla hyvin hanskassa. Presidentin johdolla ulkopoliittikkaa hoidetaan hyvin. Tilanne on vakaalla pohjalla, sanoo Hakanen.

Turvallisuusympäristön muutos on osaltaan lisännyt keskustelua Suomen Nato-jäsenyydestä. Hakasen kanta siihen on pitkään ollut kielteinen. Eduskunnassa hän on saanut syvällisempää ja laajempaa tietoa jäsenyyden vaikutuksista. Hakasen mielestä Nato-jäsenyys kaventaisi kansallista liikumatilaa.

- Suomi on noudattanut liittoutumattomuuden periaatetta ulkopoliitikassaan ja itenäisellä puolustuksella on laaja kannatus. Geopoliittikkakaan ei puolla jäsenyyttä. Meillä on Euroopan maista pisin maaraja Venäjän kanssa. Enemmän pitäisi syventää luottamusta naapureiden välillä kuin hakea erkaantumista, perustelee Hakanen näkemystään.

Hakasen mielestä yleinen asevelvollisuus ja laaja reservi sekä vahva maanpuolustustahto mahdollistavat itsenäisen puolustuksen. Puolustusjärjestelmä on toimiva ja kustannustehokas.

Hakanen rinnastaa Nato-ratkaisun Euroopan unioniin liittymiseen, josta päätettiin kansanäänestyksellä.

- Nato-jäsenyys olisi yhtä merkittävä, ellei isompikin. Liittyminen tulisi ratkaista kansanäänestyksellä, näkee Hakanen.

Keskustelua Nato-jäsenyydestä Hakanen ei halua vaientaa. Hän näkee sen yhtenä ulkopoliittikan välineenä. Keskustelu välittää signaalin siitä, että Suomella on tarvittaessa turvallisuuspolitiikassaan vaihtoehtoja.

Yhteiset harjoitukset hyödyllisiä

Suomi tekee puolustusyhteistyötä Ruotsin ja muiden Pohjoismaiden kanssa sekä osallistuu Naton rauhankumppanuusyhteistyöhön. Yhteiset harjoitukset ovat osa tätä toimintaa.

Hakanen näkee yhteistyön myönteisenä, sillä se hyödyntää kaikkia osapuolia.

- Kansainväliset yhteisharjoitukset edistävät ammattisotilaiden osaamista ja Puolustusvoimien kansainvälistä verkottumista. Ne myös valmentavat sotilaitamme rauhanturva- ja kriisinhallintatehtäviin. Joidenkin valmiuksien kannalta ne ovat välttämättömiä, kuten esimerkiksi Hornet-hävittäjien

ilmatankkauksen kohdalla, perustelee Hakanen.

Hän torjuu mediassa esiintyneen näkemyksen siitä, että harjoituksilla jotenkin uhittelaisiin Venäjän suuntaan.

Hakanen ei myöskään allekirjoita väitteitä siitä, ettei eduskunnassa olisi tietoa Suomessa järjestettävistä kansainvälisistä harjoituksista.

- Joissakin tapauksissa voi olla kysymys siitä, tuleeko tieto riittävän ajoissa. Yleensä meillä on täällä tiedot kuluvaan ja seuraavaan vuoden harjoituksista.

Puolustusvoimat säästää sääntillisesti

Kun Puolustusvoimauudistus julkaistiin, Hakanen yllättyi sen laajuudesta. Rauhan ajan tehtävien hoitaminen muuttui monella tavalla ja varuskuntaverkosto harventui dramaattisesti.

Uudistuksen jälkeen Puolustusvoimat on saanut lisärahoitusta materiaalihankintoihin, mutta henkilöstö- ja toimitilamenoja leikataan. Hakanen tietää, että Puolustusvoimien toiminta ja henkilöstöresurssit on vedetty tiukalle.

Määrärahapaineet korostuvat puolustushallinnossa, jossa on muihin hallinnonaloihin nähden erilainen toimintakulttuuri.

- Kun Puolustusvoimille annetaan säästövelvoite, se toteutetaan käskytysperiaatteella sääntillisesti. Muualla näin ei välttämättä tapahdu, toteaa Hakanen.

Hakanen suhtautuu luottavaisesti siihen, että puolustusvoimien tulevat kalustoinvestoinnit kyetään toteuttamaan talouden ahtaista raameista huolimatta. Tähän löytyy poliittista tahtoa.

- Meillä pitää olla poliittista tahtoa myös siihen, että puolustusmäärärahoja nostetaan pysyvästi tasolle, joka turvaa osaavan henkilöstön, organisaation itsenäisen toiminnan ja tarvittavat toimipaikat, linjaa Hakanen.

Muuttunut turvallisuusympäristö aiheuttaa paineita myös Rajavartiolaitokselle. Hakanen toivoo, että laitoksen rahoitukseen löydettäisiin toiminnan turvaavat ratkaisut.

- Kyllä meidän pitää omat rajamme pystyä vartioimaan.

Hakanen on huolestunut laitoksen säästötoimista. Niiden seurauksena rajanylityspaikkojen aukioloa saatetaan joutua supistamaan ja rajaturvallisuuteen voi tulla aukkoja.

Itärajan nykyinen tilanne on kuitenkin vakaa ja kiitos tästä kuuluu Hakasen mielestä Rajavartiolaitokselle.

- Laitos on kyennyt pitämään hyvät suhteet Venäjän rajaviranomaisiin. Yhteistyö on ollut vahvaa ja sujuvaa.

Uudet tehtävät huomioitava määrärahoissa

Eduskunta käsittelee parhaillaan puolustusvoimista annetun lain muuttamista siten, että Puolustusvoimilla olisi edellytykset osallistua laajemmin kansainvälisen avun antamiseen. Lakiin on tulossa myös säännökset avun vastaanottamisesta.

- Laki tarvitaan, koska olemme EU:n jäsenenä sitoutuneet apua antamaan. Ja pitää muistaa tämä kaksisuuntaisuus, eli meillä on myös mahdollisuus avun saamiseen. Laissa on kysymys näiden toteuttamiseen tarvittavien esteiden purkamisesta, perustelee Hakanen.

Lain myötä Puolustusvoimat joutuu valmistautumaan uuden tehtävän täyttämiseen suunnittelulla ja resurssien varaamisella. Jos lisäresursseja ei osoiteta, ne irrotetaan muista toiminnoista. Hakanen yhtyy näkemykseen.

- Kun Puolustusvoimat saa uuden tehtävän, pitää pystyä arvioimaan sen vaikutukset ja budjetoida tarvittavat määrärahat. Ei tämä ilmainen juttu ole.

Lain henkilöstövaikutusten osalta hän nostaa esiin kysymyksen siitä, voidaanko ammattisotilaat velvoittaa osallistumaan avunantotehtäviin ulkomailla.

- Kun lähdetään rajojen ulkopuolelle tehtäviin, sen pitäisi perustua vapaaehtoisuuteen. Sotilasvalakin velvoittaa puolustamaan isänmaata, eikä EU:a, sanoo Hakanen omana kantanaan.

Hän pitää kuitenkin todennäköisenä, että velvoite ulkomaan tehtäviin osallistumisesta tulee sisällymään lakiin. Hakanen toivoo silti, että käytännön toimintaan löydettäisiin malli, jossa ensisijaisesti hyödynnettäisiin vapaaehtoisuutta.

Puolustushallinnolla ja henkilöstöjärjestöillä on ollut eriävä näkemys uusien kansainvälisten tehtävien palvelussuhteen ehtojen järjestämisestä. Järjestöt haluaisivat neuvotella ehdoista, mutta puolustushallinto katsoo, että nykyisillä tullaan toimeen.

- Kannustan puolustushallintoa yhteistyöhön. Ratkaisut pitää ehdottomasti hakea neuvotellen, sanoo Hakanen mielipiteenään.

Selontekoon kokonaisturvallisuuden näkökulma

Tulevassa puolustusselonteossa Hakanen pitää tärkeänä, että siihen sisältyvät kirjatukset puolustusmäärärahojen tasosta ja tulevasta materiaalihankinnoista sekä puolustusvoimien kansainvälisestä yhteistyöstä ja yleisen asevelvollisuuden säilyttämisestä.

- Tärkeää on, että muuttuvassa ympäristössä huomioidaan kokonaisturvallisuus. Tarvitsemme tiedusteluun resurssit ja uu-

den tiedustelulain sekä panostusta kyber- ja ICT-toimintoihin, korostaa Hakanen.

Hakanen tukee puolustusministeri Jussi Niinistön ajatusta sodan ajan reservin osittaisesta palauttamisesta aikaisemmalle tasolle. Hän korostaa, että laajennettaville joukoille pitää taata suorituskyky. Tämä vaatii määrärahojen tarkistamista.

Hänen mielestä Puolustusvoimissa on oltu ehkä liian aktiivisia vanhemman kaluston romuttamisessa. Osa hävitetyistä varustuksesta olisi saattanut olla vielä käyttökelpoista. Hakanen toki tiedostaa, että säilyttämisestä olisi aiheutunut kustannuksia.

Suorituskykyyn tarvitaan ammattimaista johtamista. Eläkeratkaisuilla on supistettu jo aikaisemmin alimittaiseksi todettua ammattisotilasreserviä. Mikäli sodan ajan joukkoja laajennetaan, Hakanen olisi valmis pohtimaan uudelleen johtajareservin muodostamisjärjestelyjä.

Hakanen myöntää, että hänen Puolustusvoimien toimintaa tukevat näkemyksensä ovat vaikeasti toteutettavia nykyisessä taloustilanteessa. Kaikilla toimilla kun on hintalappu.

Sotilastaustasta hyötyä

Hakanen on kokenut sotilastaustansa hyödyllisenä. Se on antanut valmiuksia niin yrittäjyyteen kuin poliittiseen vaikuttamiseen kansanedustajana.

- Sotilaskoulutuksesta olen saanut eväitä isojen kokonaisuuksien hallintaan ja ihmisten kohtaamiseen. Se on opettanut myös itsetuntemusta ja oman suorituskyvyn hahmottamista, summaa Hakanen.

Sotilashyveisiin kuuluvilla suoraselkäisyydellä ja rehellisyydellä pärjää myös kansanedustajana. Kaikkien mielistelyllä asiat meivät solmuun.

Perti Hakanen

- 47-vuotias

- Kansanedustaja (keskusta)

- Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan sekä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäsen, puolustusvaliokunnan, hallintovaliokunnan ja ympäristövaliokunnan varajäsen

- Yliluutnantti evp., opistoupseerin tutkinto, maatalousteknikko

- Työkennellyt aikaisemmin opetusupseerina Porin prikaatissa sekä maatalousyrittäjänä

- Naimisissa, kolme lasta

- Harrastaa lukemista ja yhdistystoimintaa

Motto: Vierivä kivi ei sammaloidu.

Ideoita – toiveita – palautetta

Teksti: Juha Susi Kuvat: Samuli Vahteristo ja Juha Susi

Ideoita, toiveita, palautteita. Ne kaikki otettiin huomioon, kun Päälystöllehden toimitusneuvosto vahvistettuna vakituksilla avustajilla kokoontui ensi vuoden sisältösuunnitelman laatimisen merkeissä Vierumäellä. Lehden vakiopalstojen oheen laadittavilla vaihtelevilla teemoilla täydennetään jäsenistön edunvalvontaa ja siitä tiedottamista. Vaihtelevilla aiheilla annetaan neuvoja ja ohjeita. Tämä linja jatkuu edelleen, mutta uudella sisällöllä. Tarjoamme lukijoille uusina teemoina muun muassa osaamisen varmistamista, johtamista ja esimiestyötä, taloutta ja ruokahuoltoa. Yritämme saada entistä enemmän myös jäsenistön ääntä esille kommenttien avulla. Lehdissä tulee esiintymään edelleen vaikuttajien haastatteluita. Liikunta-aiheissa

tullaan käsittelemään laajemmin terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä asiakokonaisuuksia. Suomi 100 -juhlavuosi tulee luonnollisesti näkymään lehdessämme.

Saatu palaute tukee toimitusneuvoston omia arvioita kulloisestakin numerosta. Edellisen numeron yhteydessä aloitettu lukijapalautteen systemaattinen kerääminen on osoittautunut toimivaksi, kiitos palautetta antaneille. Otamme mielellämme edelleen vastaan ideoita ja toiveita. Samoin hyödynnämme palautejärjestelmää lehtikohtaisesti. Vastaamaan pääset ohessa olevan QR-koodin avulla. Koodi vaatii älypuhelimellesi ilmaisen sovelluksen, jolla koodi luetaan. Sama koodi tai perinteinen linkki löytyvät myös liiton nettisivuilta Päälystöllehden osiosta.

Päälystöllehden sisältö ei synny hi-hasta ravistamalla. Toimitusneuvosto suunnittelemassa vuoden 2017 sisällön teemoja numeroittain. Kuvassa istuvamassa vas. Mika Räsänen, Antti Kymäläinen, Matti Vihurila, Marko Jalkanen ja seisomassa vas. Simo Nummi, Juha Susi ja Arto Penttinen.

Kaikkien 25.11. mennessä lehdestä palautetta antaneiden kesken arvotaan Päälystöliiton pr- tuotteita.

Onnettaren suosimien nimet julkaistaan Päälystöllehden joulunumerossa.

Tee työtä, johon luotetaan

Teksti: Antti Kymäläinen

Tämän vuoden Eurobarometri-mielipidetutkimuksen mukaan 91 prosenttia suomalaisista luottaa Puolustusvoimiin. Luku on EU-maiden korkein, uutisoi Iltta-Sanomat elokuun alussa. Ruotuväki-lehdessä iloittiin tämän tutkimuksen ohella YouGov Finlandin kyselytuloksesta, jonka mukaan Puolustusvoimien katsottiin onnistuneen tutkituista yhdestätoista organisaatiosta toiseksi parhaiten omassa roolissaan. Kyselyn tulokset kertoivat myös, että Puolustusvoimien aseman vahvistumiseen tulevaisuudessa uskotaan eniten ja sen vahvistumista toivotaan toiseksi eniten.

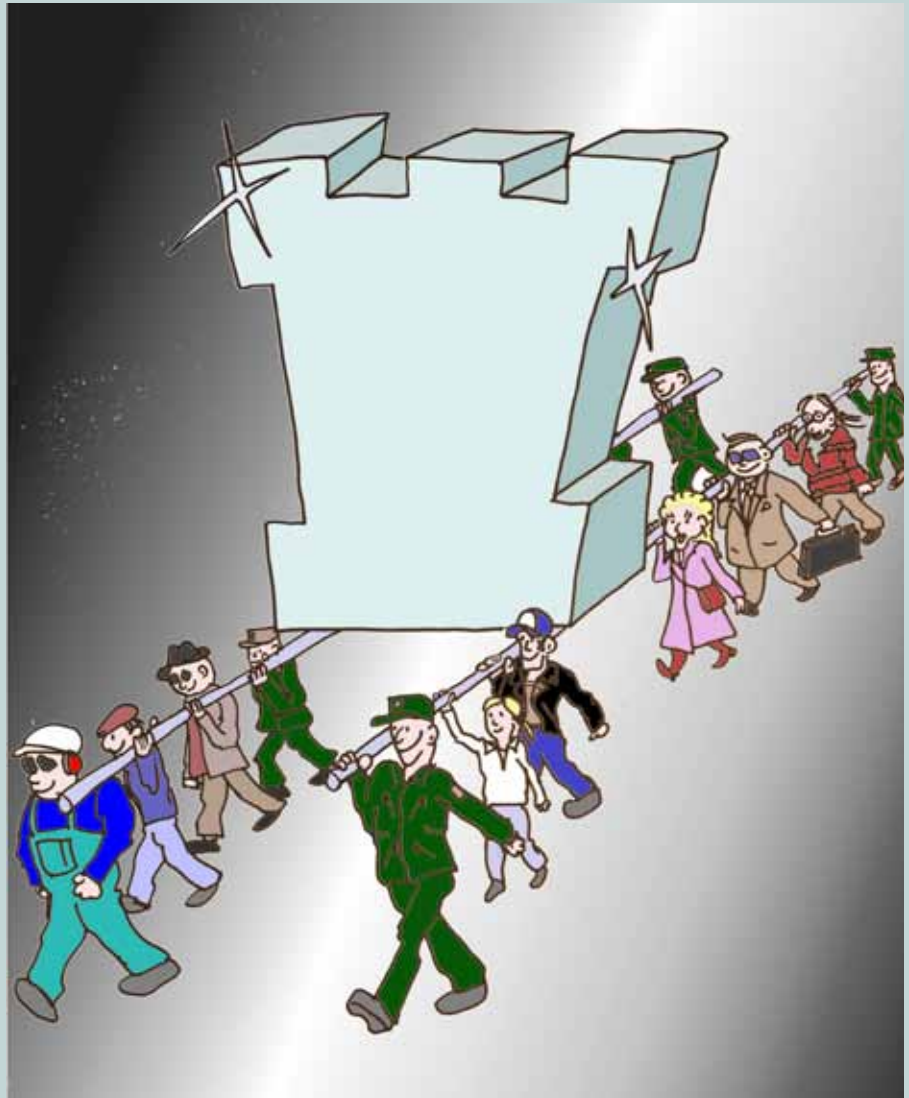
- Puolustusvoimia kohtaan oli hyvin vähän kritiikkiä, ja vastaajista juuri kukaan ei uskonut toimijan heikkenevän saati toivonut sitä, kommentoi kyselyn toteutuksesta vastannut **Ville Haikola** Ruotuväessä.

Muitakin suurempia ja pienempiä signaaleja Puolustusvoimien myötätuulesta kuullaan tavan takaa. Varusmiesten antama palaute Puolustusvoimien koulutuskulttuurista ja koulutuksen laadusta sekä palkatun henkilöstön ja varusmiesjohtajien toiminnasta on pidemmällä aikavälillä jatkuvasti parantunut. Tänä keväänä vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutui ennätysmäärä naisia, kaikkiaan 842. Hakijamäärät ovat kasvaneet jo useamman vuoden ajan. Hyviä viestejä kaikki.

Puolustusvoimat voi syystä olla tyytyväinen tuloksiin. Ketä näistä pitäisi erityisesti kiittää? Tietenkin Puolustusvoimissa palvelevia ihmisiä - niin palkattua henkilökuntaa kuin varusmiehiäkin. Kaikille teille kuuluu kiitos hyvin tehdystä työstä.

Kiitos kuuluu myös vastaajille, Suomen kansalaisille, luottamuksen ilmaisemisesta. Ja kun kiittämään ryhdyttiin, kiitetään vielä meitä kaikkia suomalaisia korkeasta maanpuolustustahdosta, joka osaltaan vaikuttaa Puolustusvoimien toimintaan suhtautumiseen. Tästäkin meillä on mittauksista Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan vuosittaisista tutkimuksista.

Puolustusvoimien hyvä imago ja maine rakentuvat monista palasista. Ajanmukainen sotavarustus, sen esittely yleisölle, näkyvä harjoittelu ja mukanaolo kansainvälisessä kriisinhallinnassa vahvistavat uskoa puolustusvoimien suorituskykyyn. Asevelvollisuusarmeija kootaan kansalaisista, minkä vuoksi se koetaan kiinteäksi osaksi yhteiskuntaa. Yleisellä asevelvollisuudella

on vankka tuki. Varusmiesten koulutusta ja palveluksen järjestelyä kehitetään ajan hengen mukaisesti ja kouluttajat sopeutuvat muuttuviin käytäntöihin. Sotilas- ja siviililämän kuilu osataan pitää siedettävänä. Avoimella ja aktiivisella viestinnällä tuetaan kaikkea toimintaa ja tehdään puolustusvoimien työtä näkyväksi. Perinteiden vaalimisen tukeakaan ei voida vähätellä.

Merkitystä on myös sotilaiden esiintymisellä puolustusvoimien edustajana julkisuudessa taikka yksityishenkilön roolissa esimerkiksi kunnallisissa luottamustehtävissä, harrastuspiireissä tai yhdistystoiminnassa. Näistä on välittynyt lähes poikkeuksetta myönteinen kuva. Käyttäytyminen on kuitenkin niin tärkeä asia, ettei sitä ole jätetty pelkästään kunkin oman harkinnan varaan. Puolustusvoimista annetun lain mukaan ammattisotilaan on virkatehtävissään ja yksityiselämässään käyttäydyttävä siten,

ettei hän menettele tavalla, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta puolustusvoimille kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitoon. Tämä velvoite tulisi jokaisen sotilaan muistaa ennen kuin säntää ilmoittautumaan kyseen- tai navanalaisiin tositeveeohjelmiin.

Puolustusvoimia kohtaan tunnettu luottamus on onneksi niin vahvalla pohjalla, etteivät yksittäiset rیمانalitikset sitä horjuta. Mutta tarkkana pitää olla ja jokaisen puolustusvoimissa palvelevan on kannettava omalta osaltaan huolta maineen säilymisestä.

Puolustusvoimien saama myönteinen palaute on yhteinen ilonaihe ja ilmainen kannustetekijä. Se tukee osaltaan henkilöstön työhyvinvointia ja motivaatiota.

Jatkakaa!

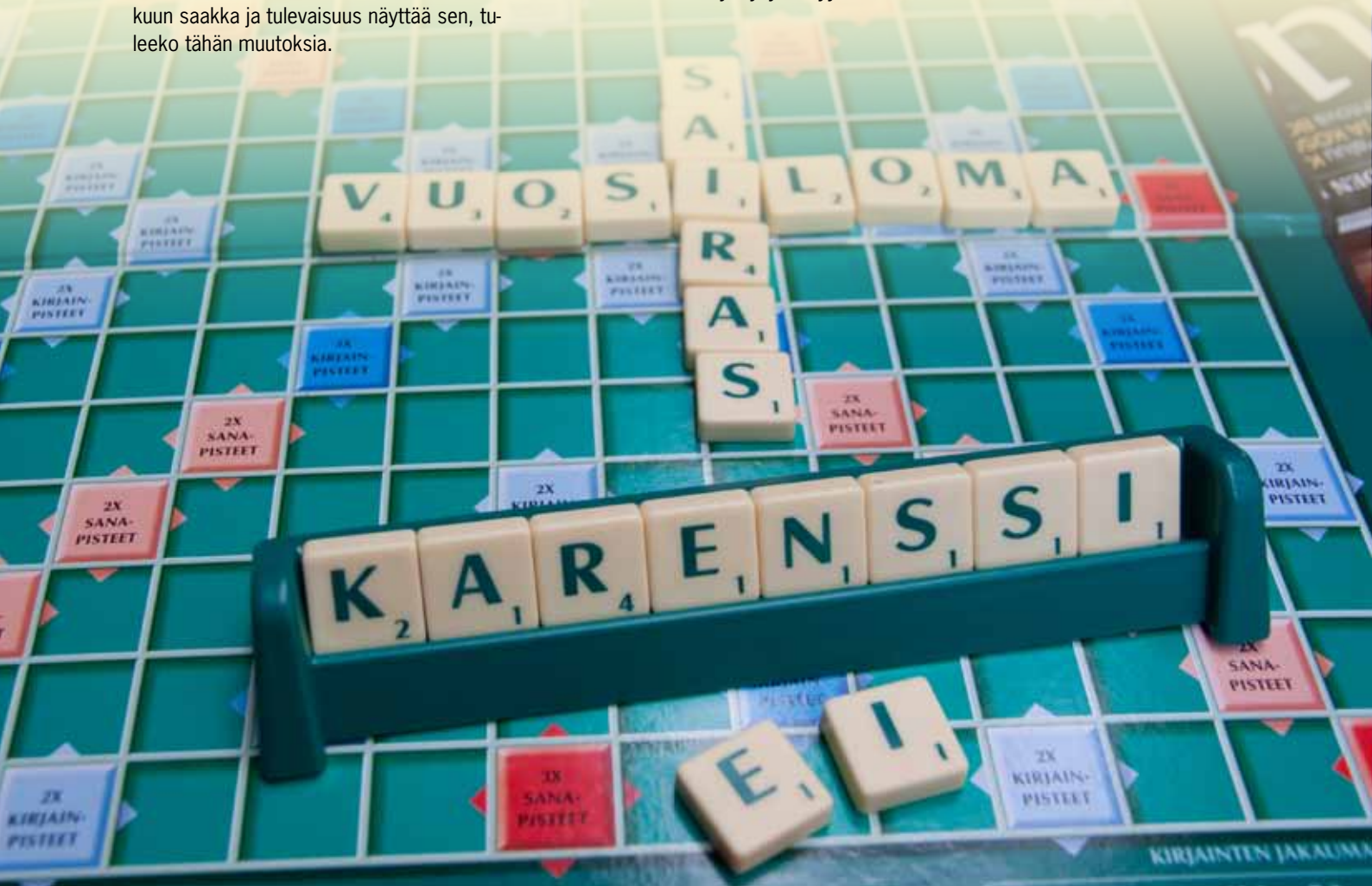
Valtion vuosilomien sairausajassa ei ole karenssia

Teksti: Marko Jalkanen Kuva: Samuli Vahteristo

Vielä pari vuotta sitten vuosilomalla sairastunut virkamies sai siirrettyä lomansa vasta seitsemän sairauspäivän jälkeen, jos sattui sairastumaan lomalla. Tämä karenssiaika poistui v. 2014. Muutoksen taustalla oli EU:n tuomioistuimen ratkaisu, jonka mukaan vuosiloman tarkoitus ei toteudu, jos se kuuluu sairastaessa: vuosiloma on työn rasituksista palautumis- ja lepäämistä varten, ei sairastelulle tarkoitettua aikaa. Tänä vuonna mediassa on ollut esillä, että keväällä muuttunut vuosilomalaki toi karenssiajan takaisin. Valtion virkamiehillä asia ei kuitenkaan ole näin, vaan vuosiloman aikana sairastunut virkamies voi edelleen siirtää lomansa myöhempään ajankohtaan jo ensimmäisestä sairauspäivästä alkaen. Vuosilomalaki sallii laista paremmin sopimisen, ja valtiolla vuosiloman siirto-oikeudesta ilman omavastuuaikaa on sovittu virka- ja työehtosopimuksella. Valtion virkamiehen ei siis tarvitse sairastaa lomalla, ainakaan vielä. Nykyinen sopimuskausi on voimassa aina vuoden 2018 alkuun saakka ja tulevaisuus näyttää sen, tuleeeko tähän muutoksia.

Vuosiloman siirtämisen edellytyksenä on, että virkamies pyytää lomansa siirtoa. Siirtopyyntö on aina tehtävä todistettavasti ja mikäli mahdollista kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä. Henkilön ollessa esimerkiksi lomamatkalla tai hoidettavana sairaalassa ja näin estynyt hyväksyttävää syystä saattamasta työkyvyttömyyden syntymistä heti viraston tietoon, voidaan sopimuksessa edellytetty pyyntö esittää myöhemminkin. Virkamiehen on viraston pyynnöstä esitettävä työkyvyttömyystään lääkärintodistus tai muu luotettava selvitys. Sekä Puolustusvoimat että Rajavartiolaitos ovatkin ohjeistaneet siten, että pelkkä oma ilmoitus sairaudesta ei riitä perusteeksi vuosiloman siirtämiselle. Puolustusvoimat on omassa ohjeessaan jopa tiukentanut menettelyä siten, että vuosiloman siirto sairauden vuoksi edellyttää aina lääkärintodistuksen toimittamista. Vuosiloman siirto tulee voimaan siitä työkyvyttömyyspäivästä, josta on ilmoitettu ja esitetty lääkärintodistus. Loma voidaan siirtää vain tähän työkyvyttömyysaikaan

sattuvien lomapäivien osalta. Sairaudesta tai tapaturmasta aiheutuneen työkyvyttömyyden vuoksi siirretty vuosiloma tulee antaa samalla lomakaudella (1.6–30.9) ja lomakauden ulkopuolella annettavaksi määrätty vuosiloma seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä. Mikäli loman antaminen ei ole tällä tavalla mahdollista, siirretyt lomapäivät voidaan antaa loma-vuotta seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Jos taas loman antaminen ei työkyvyttömyyden jatkumisen vuoksi ole edellä tarkoitettu tavoinkaan mahdollista, saamatta jäänyt vuosiloma korvataan rahana. Siirrettyjen vuosilomapäivien pitämistä on lähtökohtaisesti sovittava, eikä niitä pidetä automaattisesti vuosilomajakson jatkeena. Siirretyt loman antamisajankohdat vahvistettaessa tulee asianomaiselle varata tilaisuus esittää mielipiteensä loman ajankohdasta. Siirretyt loman ajankohta tulee saattaa asianomaisen tietoon vähintään kaksi viikkoa tai, jos tämä ei ole mahdollista, vähintään viikkoa ennen loman alkamista.

Velvollisuus kuntoilla, oikeus viikkoliikuntaan

Teksti: Marko Jalkanen Kuva: Harri Jokihaara

Ammattisotilaiden työympäristö poikkeaa tuntuvasti valtion tavanomaisista työtehtävistä. Kriisiajan valmiuksien harjoittelu on mahdollisimman todenmukaisissa olosuhteissa asettaa monia erityisvaatimuksia ammattisotilaiden työkyvyille. Ammattisotilailla on lakisääteinen kunnan ylläpitovelvoite. Jokaisella A-palveluskelpoisuusluokkaan kuuluvalla on velvollisuus osoittaa fyysinen työkykynsä vuosittain pakollisissa kuntotesteissä.

Kuntotestit suorittaneella ammattisotilalla on oikeus viikkoliikuntaan työajalla. Hallinnolliset normit määrittävät tarkemmin, mitä ja millaista viikkoliikunnan tulee olla. Viikkoliikunta on pääsääntöisesti ohjattua tai muuten kontrolloitua liikuntaa. Se on yhteiskestoltaan kahden tunnin viikoittainen liikuntaharjoitus, joka voidaan myös jakaa työviikon aikana useammaksi harjoitusjaksoksi. Pääsääntöisesti viikkoliikunta alkaa työpaikalta ja päättyy työpaikalle. Viikkoliikunnan tulisi sisältää monipuolisesti fyysistä toimintakykyä ja sotilastaitoja kehittäviä liikuntalajeja. Viikkoliikunta voi olla yksinkertaisimmillaan esimerkiksi suunnitelman

mukainen kävely- tai hölkkälenkki, kuntosaliharjoittelu varuskunnan omalla salilla tai työnantajan varaamalla vakiovuorolla ulkopuolisella salilla.

Normeissa on todettu, että viikkoliikuntaan osallistumisesta ei saa aiheutua haitta- tai ylityökorvauksia. Jotkut esimiehet ovat läheneet tulkitsemaan normia siten, että mikäli työjaksoon syntyy jostain ennalta arvaamattomasta syystä ylityötä, voidaan samassa työjaksossa viikkoliikuntaan käytetty aika vähentää syntyneistä ylityötunneista pois. Tulkinta on ehdottoman väärin. Normit määräävät, että viikkoliikunta on suunniteltava osaksi tavanomaisia työtehtäviä ja niistä sovittava etukäteen yhdessä esimiesten kanssa. Mikäli sitten ammattisotilas on jo muutoin tehnyt säännöllisen työaikansa kolmiviikkoisjaksoon täyteen, viikkoliikunnasta ei saa aiheutua enää lisä- tai ylityötä. Viikkoliikuntaa ei myöskään saa tehdä siten, että siitä tulisi korvattavaksi iltatyölisää, yötyölisää, lauantaiyökorvausta, aattopäivänlisää tai sunnuntaiyökorvausta.

Oikeusasiamieheltä ohjausta pakkosiirron perusteluihin

Teksti: Marko Jalkanen

Puolustusvoimien virkamiesten siirtovelvollisuudesta on säädetty lailla. Henkilöitä voidaan tarpeen mukaan siirrellä eri puolille Suomea. Pakkosiirroissa käytetään usein samankaltaisia työnantajaperusteita, eli pelkästään puolustusvoimista annettua lakia siirtovelvollisuudesta sekä viraston tarvetta tehtävien asianmukaiselle uudelleenjärjestämiselle. Eduskunnan oikeusasiamies kiinnitti tähän huomiota. Oikeusasiamies tutki yksittäistä harkintavallan ylittämistä koskevaa kantelua ja kommentoi samalla hallintolain mukaista päätöksen perusteluvelvollisuutta.

Perusteluissa on sovellettavien säännösten lisäksi ilmoitettava tosiasia-perusteluna ne seikat, jotka ovat tapauskohtaisesti vaikuttaneet päätöksen lopputulokseen. Perusteluihin kohdistuvat laatuvaatimukset korostuvat erityisesti silloin, kun siirtopäätös tehdään virkamiehen tahdon vastaisesti. Päätöksen kohteena olevan virkamiehen näkökulmasta perustelujen tulisi olla riittävän yksilöidyt ja tapauskohtaisesti juuri häntä itseään koskevat. Mikäli yksilökohtaiset perustelut eivät sisälly itse päätökseen, kuten esittely- ja määräysasiakirjaan, tulee ne riittävässä määrin huomioida päätöksen valmistelussa. Tällöin esimerkiksi henkilökohtaisen yhteistoimintamenettelyn pöytäkirja kannanottoineen tulee laittaa erilliseksi liitteeksi.

Neuvottelutulos Rajalla

Sopimustoiminnan seurantaryhmässä saavutettiin neuvottelutulos, jossa vartiolaivalla ja syrjäisillä vartioasemilla palvelevien virkamiesten viikkolepo voidaan järjestää keskimäärin 36 tunniksi työjakson aikana. Kansainvälisissä operaatioissa viikkolepo voidaan keskimääräistä kahden peräkkäisen työjakson ajalla.

Tarkemmin seuraavissa numerosa, kun sopimus astuu voimaan.

Työeläkeindeksi puhuttaa

Teksti ja kuva: Juha Susi

Haluatko paremman eläkkeen? Kyllä kiitos, minun tilille mahtuu, kuka tähän nyt kieltävästi vastaisi. Ei kun nimeä alle adressiin. Ennen kuin klikkaat tai allekirjoitat mitään, kannattaa perehtyä aloitteen taustoihin hiukan tarkemmin. Kyseessä on kansalaisaloite, jossa työeläkkeen indeksi sidottaisiin palkkojen kehitykseen. Akava Akatemia järjesti elokuun loppupuolella tilaisuuden, jossa Työeläkevakuuttajat TELA ry:n asiantuntijat avasivat eläkejärjestelmän taustoja. Työeläkeindeksin tehtävänä on tarkistaa työeläkkeiden taso vuosittain ja siten omalta osaltaan huolehtia eläkeläisten ostovoiman kehitymisestä. Indeksillä määrätty 80 prosenttisesti hintatason ja 20 prosenttisesti palkkatason mukaan. Työeläkejärjes-

Edunvalvontajohtaja Nikolas Elomaa Työeläkevakuuttajat TELA ry:stä selvitti suomalaisen työeläkejärjestelmän perusteita sekä sitä, onko työeläkeindeksin korotuksiin varaa.

telmän alkuvuosina (1962 - 1976) noudatettiin ansiotasoindeksiä, jossa eläkkeitä ja eläkkeeseen oikeuttavia ansioita tarkistettiin palkansaajien ansiotason muutoksen mukaan. Kun järjestelmä luotiin 1960-luvulla, oli työntekijöitä kahdeksan (8) kertaa enemmän kuin eläkeläisiä. Nyt työntekijöitä on enää kolme (3) kertaa enemmän kuin eläkeläisiä. Vuoteen 2060 mennessä suhde painuu kahteen (2).

Suomalainen työeläkejärjestelmä on elänyt vuosien varrella. Matkalle mahtuu niin

puoliväli-indeksi kuin taitettu indeksi ennen nykyistä työeläkeindeksi (2005 -) kautta. Eläkeindeksi ei voi olla negatiivinen. Jos hinnat halpenevat eikä ansiotaso kehity, säilyy taso samana.

Työeläkejärjestelmämme on kolmea sukupolvea koskeva järjestelmä. Me maksamme vanhempien eläkkeitä, säästämme omiamme ja rahastomme lapsiemme eläkkeitä. Eläkkeitä maksetaan enemmän kuin niitä kerätään ansionsaajilta. Erotus maksetaan eläkerahastojen sijoitustoiminnan tuotoilla. Mikäli eläkeindeksi oikaistaan, eivät rahat riittäisi tulevaisuuden eläkkeisiin. Jäljelle jäisi kaksi vaihtoehtoa: eläke-etuisuuksien pienentäminen ja eläkemaksujen nosto.

Hankkeen taustalla olevat tahot perustelivat indeksin muutosta terävästi. TELAn asiantuntijat toivat tilaisuudessa toisen näkökulman seuraaviin väitteisiin:

Olen maksanut oman eläkkeeni.

- Väärin, vain osan siitä. Myös seuraava sukupolvi rahoittaa eläkettäsi.

Rahastot ovat isoja. Ne ovat kooltaan noin 180 miljardia euroa.

- Totta, mutta ne eivät ole tarpeeksi isoja järjestelmän toimivuuden turvaamiseksi tulevaisuudessa.

Indeksin oikaisu maksaa vain 300 miljoonaa euroa vuodessa. Rahastot tuottavat 8 miljardia vuodessa, joten ongelmaa ei ole.

- Väärin, 300 miljoonaa on vain ensimmäisen vuoden kustannukset. Kumulatiivisesti huomioiden summa kasvaisi koko ajan. Vuonna 2065 koko rahaston varallisuus olisi käytetty. Eläkeläisten lukumäärä kasvaa koko ajan. Samoin maksuun tulevien eläkkeiden osalta henkilöillä on takana täysi työura.

Köyhiä eläkeläisiä ei saa tulla tulevaisuudessa.

- Totta, mutta eläkeindeksin oikaisu hyödyttäisi korkeatuloisia eläkeläisiä (3 000 €/kk). Suurimman hyödyn saisivat itse asiassa suurta työeläkettä saavat miehet. Useimmiten pienituloisilla eläkeläisillä maksuun tulee joko kansan- tai takuueläke. Mahdollisen työeläkkeen osuus on pieni. Köyhyysloukut poistuisivat kansan- ja takuueläkkeiden tasoa tarkistamalla, eläkkeensaajan asumistuen korotuksilla sekä eläkkeensaajien verotuksen tarkistuksilla. Muita tukikeinoja eläkeläisille ovat asumisen, terveydenhuollon ja erilaisten palveluiden uudelleenhinnoittelut.

Niin kuin aina, asioilla on vähintään kaksi eri puolta. Kukin osapuoli tuo esille vain omat näkemyksensä. Ennen hiiren klikkausta tai kynään tarttumista kannattaa uhrata hetki aikaa ajatuksille, mitä aloite toteutuessaan toisi tullessaan.

Jaksaminen työelämässä puhuttaa. Perttu Helenius ja Seppo Kalliomäki Utin jääkäriyrykmentistä kertoivat omia kokemuksiaan jaksamiseen vaikuttavista tekijöistä.

Edunvalvojille ajankohtaista tietoa

Teksti ja kuva: Juha Susi

Syyskuussa järjestettiin luottamusmiehille ja yhteistoimintaedustajille suunnattu koulutustilaisuus, jonka keskeisimpiä asioita olivat ajankohtaiset edunvalvontakatsaukset. Pääesikunnan katsaus käsitteli tehtäväkokoonten, henkilöstöryhmämuutoksia ja eläkeratkaisun vaikutuksia. Rajavartiolaitoksen

esikunnan katsauksessa avattiin mm. Frontex-operaation tulevaisuutta, esikuntarakenteen muutoksen vaikutuksia sekä henkilöstösiirtoja rajavalvontaan liittyen. Virstojen edustajien katsauksia täydennettiin puheenjohtajan ja pääluottamusmiehen ajankohtaispaketeilla. Paikallistason toimijoiden tilannekatsauk-

sille oli varattu oma osuus. Niissä nousivat selkeästi esille samat asiat, kuin mitä henkilöedustajien raportissa. Keskeisimpiä työllistäviä aiheita olivat henkilöstöryhmämuutokset sekä palkkausjärjestelmän soveltaminen. Henkilöstöryhmämuutoksissaakaan ei ole mitään ongelmaa, mikäli ne tehdään annettujen normien ja ohjeiden mukaan. Valitettavan usein näistä kuitenkin oiotaan.

Kurssilaisille on toimitettu kattavat paketit, joissa on ohjeita, perusteita ja tilastotietoa esille tulleista asioista edelleen käytettäväksi vaikkapa yhdistysten kokouksiin.

Tasapuolisuus keskiössä

Teksti: Santtu Kytöjoki

Kirjoitin Päälystöllehteen 2/16 sotilasilmailun lisäjärjestelmän sitouttamiseen liittyvistä uudistuksista. Sitoumuksia on nyt irtisanottu työnantajan toimesta "nippuina". Lokakuun alussa kaikki sitoumukset alkavat olla irtisanottu, tiedoksiannot ovat tosin vielä osittain kesken. Asian kuviteltiin olevan selvä, kun ohjeistus avattiin ja päivitettiin. Kevään edetessä havaittiin lukuisia epäselvyyksiä ja tulkintaeroja hallintoyksiköiden välillä. Näistä johtuen työnantaja antoi kesällä soveltamisohjeet, mutta tästä huolimatta hallintoyksiköissä on edelleen eri soveltamiskäytänteitä. Tässä meidän edunvalvontakoneiston tulee olla hereillä, jotta tasapuolisuus toteutuu.

Osan sitoumuksista työnantaja on jättänyt uusimatta, johtuen virkamiehen liian alhaisesta kunto- tai kenttäkelpoisuusindeksistä (alle 1,5). Määritelmää ei ole varsinaisesti kirjattu mihinkään, mutta se on jo vakiintunut käytänteeksi. Kannattaa siis varmistaa, että kuntosuoritteet on tehty ja vielä riittäväillä tuloksilla sitoumuksen ollessa katkolla. Ohjeistuksessa lyhimmäksi sitoumuksen pituudeksi oli määritelty yksi vuosi, vain poikkeustapauksissa voidaan tehdä lyhyempi. Tällä hetkellä lyhin tiedossa oleva allekirjoitettu sitoumus on viisi kuukautta. Muutamien virkamiesten kurssien aikaisen työharjoittelun vaikutus eläkeoikeuteen on vielä selvittelyssä. Alustavasti kyseisten

peruskurssien osalta päätös KEVA:sta pitäisi tulla vielä tämän vuoden aikana. Tämä saattaa muutamien eläkeoikeutta lähestyvien henkilöiden osalta vaikuttaa seuraavan sitoumuksen pituuteen.

Haasteita tasapuolisuuden toteutumisessa aiheuttaa osaltaan myös se, että sotilasilmailua toteutetaan eri puolustushaaroissa, osittain eri ohjeistuksella ja soveltamisohjeilla. Oman haasteensa asiaan ovat tuoneet lisäjärjestelmän soveltamiset PVTIEDL:ssä sekä Maavoimien ilmailussa, eli muihin tulosityksiköihin Ilmavoimien käytänteet eivät vielä ole ilmeisesti täysin jalkautuneet. Päälystöllehtien edunvalvojien tulee kiinnittää huomiota tasapuolisuuden toteutumiseen kaikissa hallintoyksiköissä sekä tulosityksiköiden kesken. Mikäli havaitaan, että asiassa on yksilöiden ja henkilöstöryhmien kesken eriarvoisuutta, tulee niihin puuttua ja raportoida tarvittaessa alueelliselle ja keskustasolle.

Koulutuspooli ei ole vuokratyövoimaa

Teksti ja kuva: Juha Susi

Rajavartiolaitos on koonnut vapaaehtoisista, lähiaikoina eläkkeelle siirtyneistä henkilöistä itselleen henkilöresurssin, ns. evp-poolin. Poolia on suunniteltu käytettävän palveluksessa olevien rinnalla, mikäli tilanne rajalla sitä edellyttää. Pooliin oli tarkoitus ottaa valtakunnallisesti noin 100 vapaaehtoista ja tässä onnistuttiin.

- Henkilöt, jotka valittiin, ovat siirtyneet reserviin vuoden 2010 jälkeen. He ovat kaikki kokeneita rajaturvallisuuden ammattilaisia, toteaa Kaakkois-Suomen rajavartioston henkilöstöpäällikkö, everstiluutnantti **Esa Veikkanen**.

Rajaturvallisuustilanteen mahdollisissa nopeissa muutoksissa uutta lisähenkilöstöä ei ennätetä kouluttaa, joten ammattitaitoinen reservi on ainoa tapa vastata haasteeseen. Muutoksen saattaa aiheuttaa esimerkiksi turvapaikanhakijatulva, kuten viime talvena. Pooliin halunneille järjestettiin aikaisemmin keväällä yhden päivän tutustumistilaisuus, jossa esiteltiin myös palvelussuhteen ehdot.

- Missään nimessä ei voida puhua vuokratyövoimasta, koska henkilöillä on samat palvelussuhteen ehdot kuin muillakin. Esimerkiksi vuosilomat karttuvat kuten palveluksessa olevilla, Veikkanen perustelee. Mikäli poolia jouduttaisiin käyttämään, pal-

velisivat henkilöt määräaikaisessa virkasuhteessa. Palkkaus määräytyisi tehtävän mukaan. Rajavartiolaitoksen esikunta on määritellyt eri tehtäville kiinteät eurotasot, joissa on huomioitu ansioiden taso ennen eläköitymistä. Rajatilanteen perusteella tarjottavat tehtävät eivät ole välttämättä samoja tehtäviä kuin ennen eläköitymistä.

Kertaus on opintojen äiti

Maarajan rajaturvallisuudesta vastaavat rajavartiostot järjestivät elokuussa omilla toiminta-alueillaan kaksipäiväiset koulutustapahtumat pooliin kuuluville. Tilaisuuksien sisältöön valikoitui mm. ase- ja ampumakoulutusta sekä voimankäyttökoulutusta. Kouluttajien palautteen perusteella ampumataito olikin keskimääräistä parempaa. Työaika on siis panostettu poolin koulutukseen normaalin virkatyön lisäksi useampi työpäivä.

- Mikäli poolia joudutaan käyttämään, annetaan palvelukseen tuleville viikon mittainen perusteellisempi koulutus, henkilöstöpäällikkö Veikkanen kertoo suunnittelusta ohjelmasta.

Palvelussuhteen ehdot ovat kunnossa koulutuspoolin osallistujille. Everstiluutnantti Esa Veikkanen on tyytyväinen vapaaehtoisien määrään ja osaamiseen.

Kiinni on ja pysyy. Koulutuspooliin osallistuvilla Jukka Mursinoffilla ja Jarmo Leinolla on ammattitaito edelleen hallussa, ja Timo Hauska pysyy takuuvarmasti parivaljakon tiukassa otteessa.

Kun kutsu käy, silloin tullaan. Näin kuvaavat kapteenit **Jukka Mursinoff, Jarmo Leino** ja **Harri Ahokas** päätöstään osallistua koulutuspooliin.

Poolin perustamisen taustalla ovat turvallisuustilanteen oleelliset muutokset viime vuosina sekä taloudellisen tilanteen aiheuttamat priorisoinnit toiminnassa. Kutsujen saavuttua keväällä, kokivat he hyvänä, että Rajavartiolaitos arvostaa evp-henkilöiden osaamista ja ammattitaitoa.

- Niin, ja toiminta muiden evp-henkilöiden kanssa on myös tärkeässä asemassa, Leino lisää.

Raha ei vaikuttimena

Jo ensimmäisessä yhteisessä tilaisuudessa keväällä osallistujille kerrottiin palvelussuhteen ehdot niin koulutuksen kuin mahdollisen määräaikaisen palvelussuhteen ajalta. Eurot eivät näytelleet minkäänlaista roolia koulutukseen osallistujille, vaan taustalla olivat muut syyt. Keskustelussa tulivat esille oman ammattitaidon hyödyntäminen mahdollisessa kriisitilanteessa sekä toiminta muiden evp-henkilöiden kanssa.

- Omalta kohdaltani herätteenä toimi kutsu pooliin. Jos rajavartiolaitos näkee, että evp-henkilöillä olisi vielä käyttöä, niin olen aina käytettävissä, Mursinoff kiteyttää osallistujien tunnot.

Poikkeuksellisesta koulutuksesta on ollut useita artikkeleita eri medioissa, joten tapahtumien käynnistyminen ei tullut yllätyksenä ulkopuolisille. Koulutukseen osallistuminen ei ole herättänyt suurempia tunteita entisissä työkavereissa eikä lähipiireissä. Kommentit ja kannanotot ovat olleet poikkeuksetta positiivisia.

- Minulle ei ole tullut kommentteja palveluksessa olevilta. Siviilit ovat jonkun verran kyselleet, kun paikallislehdessä oli juttua eläkeläispoolista. Heidän kannanottonsa ovat olleet ihan kannustavia, Leino kertoo.

Viraston tilannetta seurataan

Rajavartiolaitoksessa on sopeutettu toimintaa viime vuosina, ja sama tiukka kulukuri jatkuu myös lähitulevaisuudessa. Toimintoja on järjestelyä ja tehostettu. Pooliin osal-

Rajalla arvostetaan evp-miesten ammattitaitoa

Teksti ja kuva: Juha Susi

listuvat seuraavat edelleen entisen työnantajansa toimintaa ja tilannetta aktiivisesti niin paikallisesta kuin valtakunnan mediasta. Jollain saattaa syntyä ajatus, että virasto säästää henkilöstökuluista ja samalla hyödyntää reserviläisiä vastapainona. Kurssilaiset eivät kuitenkaan koe olevansa vuokra- tai halpatyövoimaa, vaan ammattilaisia, jotka täydentävät mahdollisessa kiristyneessä tilanteessa rajaturvallisuutta. Samoin kokevat palveluksessa olevatkin.

- Koen, että tämä on järkevää toimintaa Rajavartiolaituksen taholta. Ajatus poolista on mielestäni hyvä - saa lähteä mukaan, jos aikaa ja halua on. Ketään ei painosteta osallistumaan, Leino tiivistää joukon tunteukset.

- Olen kokenut samaa keskustellessani nykyisten kollegoitteni kanssa. Minusta on hienoa, että evp-henkilöstön ammattitaito tunnustetaan ja sitä myös käytetään, Mursinoff komppaa.

Henki on hyvä

Koulutustapahtumaa seuratessa tuli esille osallistujien hyvä keskinäinen henki. Porukka oli toisilleen jo tuttua työuralta, joten yhteen hiileen puhaltaminen oli luonnollista.

- Samanhenkistä porukkaa. Helppo toimia, kun kaikki on tuttuja jo ennestään. Poolissa ollaan mukana niin kauan kuin kelpataan, Leino kehuu toimintaa.

- Suosittelen lämpimästi reserviin siirtyville rajan opistoupseereille poolin liittymistä. Meitä arvostetaan ja meillä on vielä eläkepäivilläkin annettavaa, erityisesti vankka ammattitaito, Mursinoff heittää haasteen ilmaan.

Kurssilaisten eläkepäivät ovat olleet antoisia. Leino on kouluttautunut uuteen ammattiin, samoin seuratoiminta vie oman aikansa. Mursinoff puolestaan keskittyy lähipiiriin ja harrasteisiin. Ahokas kuitenkin tiis-

vistaa kaikkien toiveen eläkepäivien jatkon suhteen.

- Poolin suhteen toivon todella, ettei sitä tarvitsisi ottaa käyttöön ja eläkepäivät saisivat jatkua niin, että rajalla on rauhallista.

Jarmo Leino

- kapteeni
- reserviin 2015

Jukka Mursinoff

- kapteeni
- reserviin 2010

Harri Ahokas

- kapteeni
- reserviin 2011

Onko yhdistyksesi vielä olemassa v. 2017?

Teksti: Arto Penttinen Kuva: Juha Susi

Patentti- ja rekisterihallitus poistaa tammikuussa 2017 toimimattomia yhdistyksiä yhdistysrekisteristä yhdistyslain muutoksen perusteella. Poistomenettelyssä on noin 40 000 yhdistystä. Liiton toive on, että kaikki jäsenyhdistykset käyvät PRH:n sivuilla tarkistamassa, ettei yhdistys vahingossakaan ole päätenyt poistettavien listalle. Liiton jäsenistä monet toimivat myös muissa yhdistyksissä ja kerhoissa, jotka ovat rekisteröityjä yhdistyksiä. Näiden harrastuksiin liittyvien yhdistysten päätyminen poistettavien listalle on myös syytä tarkistaa. Poistettavien lista löytyy PRH:n sivuilta <https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistyslaki/yhdistyslakimuuttuu.html>. Sivuilla on myös ohjeet siitä, miten toimia, jos ei halua yhdistyksen ansiokkaan historian päätyvän rekisteröitynä yhdistyksenä. Ilmoitus toiminnan jatkamisesta on tehtävä 12.1.2017 mennessä.

Haamujengi

Edellisen jäsenmaksupalautteen varojenjaon yhteydessä ilmeni, että vieläkin purkautuneissa yhdistyksissä on kirjoilla jäseniä. Tämä johtuu siitä, että hallintoyksiköiden maksupisteissä jäsenen takana on purkautuneen yhdistyksen koodi. Yhdistysten jäseniäsihteerien tai sihteerien on syytä käydä yhdistyksen jäsenlistan kanssa maksupisteessä tarkistamassa omien jäsentensä osalta, että yhdistyskoodi on oikein. Jäsenlistan saa tulostettua kätevästi eAsioinnin kautta. Oman yhdistyksesi kolminumeroinen koodin löydät liiton jäsensivuilta yhdistykset-välilehdeltä. Jäsenen takana oleva numerokoodi on muotoa 360xxx, jossa x:n tilalla on tuo yhdistyksen numero. Esimerkiksi Pääkaupungin Päällystö ry:n koodi on 360006. Näistä haamujäsenistä, jotka ovat purkautuneen yhdistyksen kirjoilla, ei oikea yhdistys saa sille kuuluvaa jäsenmaksupalautetta. Toisen haamujengin muodostavat reserviin siirtyneet yhdistyk-

sen jäsenet, jotka ovat edelleen yhdistyksen kirjoilla normaaleina jäseninä. Etenkin vuodenvaihteessa eläkkeelle jäävien on syytä tehdä hyvissä ajoin, ennen viimeisille lomille jääntä, eroilmoitus yhdistyksensä kautta liiton toimistolle. Samalla muutosilmoituslomakkeella ilmoitat kätevästi myös halustasi liittyä Evp-yhdistyksen jäseneksi. Tammikuussa on jo myöhäistä, koska liitto maksaa keskusjärjestön jäsenmaksuja sekä liittovakuutusmaksuja koko vuoden ajan tammikuun alun jäsenmäärän mukaisesti. Haamujengiläiset aiheuttavat näin turhia kustannuksia liitolle.

Reserviin siirtyvän on myös hyvä muistaa, että liiton ottama liittovakuutus (tapaturma- ja matkustajavakuutus) päättyy, kun siirryt eläkkeelle. Turvataksesi itsellesi riittävän vakuutusturvan joudut hankkimaan kyseiset vakuutukset itse. Moniin kotivakuutuksiin on mahdollista sisällyttää edellä mainitut vakuutusturvat melko edullisesti. Viimeisen palvelusaikaisen lääkärintarkastuksen tulokset, erilaisten tutkimusten ja laboratoriokokeiden tulokset sekä mahdolliset röntgenkuvat on syytä pyytää itselle vertailuarvoiksi tulevaisuutta varten. Eläkkeelle jäävälle on liiton jäsensivuilla paljon hyödyllistä informaatiota välilehdellä edunvalvonta. Sieltä löytyy myös paljon kiitosta saanut eläkelaskuri.

Yhteystiedot kuntoon

Olen monesti kehottanut liiton jäseniä tarkistamaan ja täydentämään omat yhteys- ja palveluspaikkatietonsa eAsioinnin kautta ja teen niin nytkin. eAsiointi löytyy jäsensivujen jäsenpalvelut-välilehdeltä. Päällystökalerin postitus lähestyy, joten jos kalenteri on sinulle tarpeeton, ilmoita myös siitä yhteystietojesi tarkistuksen yhteydessä. Voit myös päättää Päällystölehdin printtiversion postituksen itsellesi ja halutessasi taas sen tulevan, käydä vaihtamassa "täpän" kyseiseen kohtaan.

Infoa lomatoiminnasta ja muusta

Liiton lomakohteiden haku-aikaa lomakaudelle 1.1. - 30.4.2017 on pidennetty, ja hakemukset tulee jättää 31.10.2016 mennessä. Kohteiden jaon toimisto suorittaa viikolla 44 ja tiedottaa välittömästi tulokista hakijoita. Vapaaksi jääneet vuorot löytyvät jäsensivuille ja ne ovat vapaasti haettavissa. Remontti Kolin asunnoissa sadevesien johtamiseksi pois kiinteistön tontilta on aloitettu viikolla 40. Vierumäen mökeissä uusitaan keittokaapistoja ovet ja työtasot sekä tarvittaessa myös keittiön kodinkoneet viikolla 46. Helsingin kaksiossa on uusittu ruokapöydän tuolit, ja yksinön saniteettitiloissa on tehty saumaustöitä. Markovillan huoneistojen huippumurit ja liesituulettimek uusitaan tai on jo uusittu lehden ilmestymisen tienoilla. Laskettelukauden lähestyessä liitto hankkii viimevuotiseen tapaan Kolin molempiin asuntoihin yhden firmalipun Kolin rinteisiin. Huoneistojen vuokraajat voivat keskenään sopia lipujen käytöstä vuokrauksen aikana.

Liiton palveluksessa oleville otetun oikeusturva- ja vastuuvakuutuksen voimassaoloalueeseen on tehty uusi kirjaus. Kirjaus kuuluu nyt kokonaisuudessaan: "Vakuutus on kuitenkin voimassa myös Pohjoismaiden ulkopuolella, mikäli ne seikat, joihin vakuutustapahtuma perustuu, ovat syntyneet kansainvälisissä tehtävissä, jotka liittyvät vakuutetun viranhoitoon kuuluviin tehtäviin, kriisinhallintatehtäviin tai kansainväliseen avunantamiseen kuuluviin tehtäviin".

Kahdessa edellisessä lehdessä pyydettiin ilmoituksia jäsenten tarpeesta ja halusta osallistua KIILA-kuntoutukseen. Halukkaita ei kuitenkaan ilmaantunut riittävästi, joten liitto ei hae ainakaan vuodelle 2017 valtakunnallista opistouseereille suunnattua kurssia Kelalta. Joten jos jäsenillä on tarve kuntoutukseen ensi vuonna, kääntykää työterveyshuollon puoleen.

LAKIASIAINNEUVONTA

Asianajotoimisto Lindell
(02) 251 1004, (09) 586 2867
toimisto@asianajotoimistolindell.fi
Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.

DRAGSVIK HAMINA KEURUU HAMINA HÄMEENLINNA KAAKKOIS-RAJA ILTY-LUONETJÄRV LAIVASTO LAHTI LÄNSI-POHJA

Etenkin vuodenvaihteessa eläkkeelle jäävien on syytä tehdä hyvissä ajoin, ennen viimeisille lomille jääntä, eroilmoitus yhdistyksensä kautta liiton toimistolle. Samalla muutosilmoituslomakkeella ilmoitat kätevästi myös halustasi liittyä Evp-yhdistyksen jäseneksi. Muutoin liityt haamujengiin.

Palkkausjärjestelmän ytimessä

Teksti ja kuva: Juha Susi

Palkkaus tai pikemmin palkkaus- ja arviointijärjestelmä ovat vuodesta toiseen paikallistason edunvalvoja eniten työllistävä aihealue, jossa jäsenet pyytävät neuvoja. Luokituksen perusteet, varsinkin jos arvioinnin tuloksena oleva luokka ei vastaakaan odotuksia, kiinnostavat jäsenistöä.

OTV-arviointijärjestelmä on säilynyt hyvinkin samanlaisena koko olemassaolonsa ajan. Muutamia uusia arviointiluokkia on perustettu vuosien varrella, mutta itse järjestelmä on edelleen toimiva ja sopii hyvin opistoupseeritehtävien arviointiin. OTV-järjestelmässä ei ole nimikesidonnaisia linjauksia eikä tehtävän asemalla organisaatiossa ole juurikaan merkitystä sen vaativuuteen. Vain kuvauksen kirjattu tehtävän sisältö ratkaisee vaativuusluokan. Enemmistö opistoupseereista toimii asiantuntijatehtävissä, jolloin jokainen tehtävä arvioidaan erikseen ennalta määriteltyjen vaativuustekijöiden avulla.

- Arviointijärjestelmään liittyvät kehitystarpeet ovatkin lähinnä kuvausten laadinnassa, jotta jokainen opistoupseeritehtävä olisi laadittu OTV-järjestelmän asettamien vaatimusten mukaisesti, toteaa pääluottamusmies **Marko Jalkanen**.

Saman on todennut kehittämis- ja arviointiryhmän puheenjohtaja, kapteeni **Teemu Pulkkinen**.

- Järjestelmä on mielestäni varsin toimiva juuri meidän opistoupseerien tehtävien arviointiin.

Oikeusmurhako?

Arviointityön tarkoitus ei ole saada kaikille mahdollisimman korkeaa luokkaa, vaan asemoida arvioitavana oleva tehtävä oikeaan luokkaan vertaamalla sitä muihin opistoupseeritehtäviin. Mikäli arviointityön tulos ei tyydytä, perustellaan päätös sitä tiedustelevalle. Vakiintuneen tehtäväjaon mukaisesti luottamusmiesorganisaatio vastaa jäsenistöltä tulleisiin kysymyksiin. Vastavasti arviointi- ja kehittämisryhmän puheenjohtaja Pulkkinen vastaa työnantajan puolelta tuleviin yhteydenottoihin. Jäsenistön suunnasta tulevat yhteydenotot liittyvät lähinnä määritetyn vaativuusluokan perusteisiin tai ohjeisiin, kuinka laatia omasta tehtävästä oikeanlainen kuvaus.

- Työnantajat ovat minuun yhteydessä satunnaisesti, jäsenet erittäin harvoin, Pulkkinen listaa yhteydenottojen määrää.

Jäsen saa halutessaan perusteet arvioinnille paikallistason toimijoilta. Mikäli perusteet mietittyvät, saavat paikallistason toimijat opastusta aluehallintotasolta. Vastaava opastus toimii myös aluetason toimijoille. Tällä menetelmällä minkään tason kuorma ei kasva liikaa, samoin osaaminen kehittyy.

- Työnantajayhteydenottoja minulle ei tule juuri koskaan ja jäsenistöltäkin harvoin, kiittelee Jalkanen edunvalvontakoneiston toimivuutta.

Tyypillisin virhe on, ettei OTV-järjestelmää tunneta

Kuvauksen laadinnassa tehtävä tyypillisin virhe syntyy, kun OTV-järjestelmää tuntema-

ton esimies laatii virkamiestyönä alaisensa kuvauksen. Laadittavan tehtävän kuvauksen on myös perustuttava organisaation työjärjestykseen. Usein tehtävässä vähätellen vastuuta ja monet työtehtävät alkavat verbillä osallistuu. Tehtävän kuvauksen tulee kuvata aidosti niitä tehtäviä, joita henkilö tosiasiallisesti tekee. Kuvauksesta tulee ilmetä, millaisia vastuuta tehtävänhoitajalta edellytetään työtehtäviensä hoitamisessa. Samoin pelkkä teonsana ei vielä kerro arviointisijoille tarpeeksi. Vastaamalla kysymyksen tekemällä mitä, saadaan jo enemmän lihaa luiden ympärille.

Opistoupseeritehtävien vaativuuden arviointi tehdään erikseen määriteltyjen vaativuustekijöiden avulla, ja niistä vastuu muodostaa yhden kolmesta päätekijästä.

- Tehtävän kuvauksesta tulee nimenomaan ilmetä, millaisia vastuuta tehtävänhoitajalta

edellytetään työtehtäviensä hoitamisessa, Jalkanen muistuttaa vastuun merkityksestä.

Samoin virheen on havainnut Pulkkinenkin. - Kuvaukseen ei kirjoiteta kaikkia niitä tehtäviä ja vastuita, mitä tehtävässä oikeasti on. Sen tähden niitä yhteydenottoja tulee, kun ei olla tyytyväisiä luokituksen tulokseen.

Päällystöliitto kouluttaa vuosittain luottamusmiehiä niin kuvauksen laadintaan kuin arviointityöhön. Paikallisten edunvalvojen osaaminen on jäsenten ja esimiesten käytettävissä. Työnantaja puolestaan kouluttaa työnantajien edustajat, jotka omassa joukossaan kouluttavat arviointiryhmään nimetyt työnantajan asettamat jäsenet.

- Koulutusta pyritään toki kehittämään jatkuvasti käytettävissä olevien resurssien sallimissa puitteissa, Pulkkinen toteaa.

Tehtäväkuvaukset ovat osa organisaation ja sen töiden kehittämistä. Tällöin kaikille on selvää, mikä työtehtävä tai työnvaihe on kenenkin vastuulla.

tehtävän-
kuvaus
palkkaus
Suoritus-
arviointi

- Yksittäiselle jäsenelle riittäisi se, että hän osaa laatia laadukkaan kuvauksen. Omalta luottamusmieheltä saa kuvauksen laadintaan apua, Jalkanen tiivistää järjestelmän koulutustarpeen.

Keskushallintotasolla otto-oikeus – arvioitavalla oikeus oikaisupyynnöön

Keskushallintotason arviointi- ja kehittämisryhmällä on muista arviointiryhmistä poiketen niin sanottu otto-oikeus. Mikäli todetaan, että paikallishallintotason arvioiman ja joukko-osaston komentajan vahvistaman tehtävän vaativuusluokkaa on muutettava, niin muutoksesta laaditaan erillinen päätös. Jos otto-oikeuden käytöstä aiheutuu tehtävän vaativuusluokan muutos, sitä käsitellään kuten palkanoikaisua. Tällöin vaativuusluokka joko nousee tai laskee oikaisua koskevan päätöksen jälkeen. Oikaisua edeltäneeltä ajalta ei ole syntynyt henkilöille maksettavia palkkasatavia. Näihin oikaisuihin joudutaan turvautumaan onneksi harvoin.

- Perusteena oikaisuille on ollut lähinnä väärin tai vanhentuneiden verrokkien käyttö. Tehtävää on saatettu pikkuhiljaa muuttaa

Parasta edunvalvontaa tekee kukin jäsen itse pitämällä huolen oman tehtäväkuvauksensa ajantasaisuudesta. Itse arviointityö on riippumatonta asiantuntijatyötä. Pääluottamusmies Marko Jalkanen ja arviointiryhmän puheenjohtaja, kapteeni Teemu Pulkkinen vertaavat tehtäviä valtakunnallisesti samantasoihin tehtäviin.

siten, ettei keskustasolla käynyt alkuperäinen kuvaus vastaa enää voimassa olevaa, Pulkkinen avaa otto-oikeus-käsitettä.

Toinen erityispiirre on oikaisupyynnö. Tällä tarkoitetaan työnantajan tekemiä arviointiluokan muutosesityksiä.

- Keskushallintotasolle tulee todella vähän oikaisupyynnöjä, ja harvoin niitä myös oikaistaan. Paras lääke on hakea apua luottamusmieheltä kuvauksen päivittämiseen, Jalkanen vinkkaa helpoimman keinon.

Keskustasolla arviointityö valmisteluineen etenee kuten muillakin tasoilla. Ennen koulusta kumpikin arviointityöhön osallistuva tarkastelee tahollaan tehtävässä tapahtuneita muutoksia, etsii verrokkitehtäviä valtakunnallisesti samankaltaisiin muihin tehtäviin sekä peilaa tehtävänsisältöä OTV-tasokuvaukseen. Itse arviointikokouksessa tarkastellaan samoja asioita yhdessä sekä pohditaan lisäselvityksessä olleita tehtäviä. Kun osapuolet ovat saavuttaneet yksimielisen lopputuloksen, kirjataan keskustason lausunto ja vaativuusluokka.

Arviointityö on riippumatonta asiantuntijatyötä. Sama periaate on ollut käytössä koko järjestelmän olemassaolon ajan.

Jäseniä Jalkanen haluaa muistuttaa heidän omasta osuudesta.

- Tehtäväkuvaus on syytä pitää ajan tasalla. Sen paikkansapitävyyden vastuu ei ole jakamaton, vaan se on jaettu sekä esimiehelle että tehtävänhoitajalle.

- Juuri näin. Tehtäväkuvausta tulisi tarkastella aidosti viimeistään kehityskeskustelukierroksen yhteydessä ja myös muistaa kehityskeskustelukierroksen yhteydessä tarkastettujen kuvausten normin mukainen käsittelyaikataulu. Kuvaukseen on syytä päivittää tehtävässä tapahtuneet muutokset ensitilassa, Pulkkinen toteaa.

Marko Jalkanen

- Pääluottamusmies, yliluutnantti
- Kokemusta arviointityöstä paikallistasolla kolme vuotta (2003 - 2005), aluehallintotasolla kahdeksan vuotta (2006 - 2013) ja keskushallintotasolla kolme vuotta (2014 -).

Teemu Pulkkinen

- Arviointi- ja kehittämisryhmän puheenjohtaja, kapteeni
- Kokemusta arviointityöstä paikallistasolla 12 vuotta (2003 - 2014), aluehallintotasolla viisi vuotta (2003 - 2007) ja keskushallintotasolla kaksi vuotta (2015 -).

Henkilöstöryhmämuutokset työllistävät aluetason YT-elimiiä

Teksti ja kuva: Juha Susi

Erilaiset henkilöstöä koskevat puolustushaara- tai valtakunnallisen tason suunnitelmat sekä henkilöstöryhmä- ja tehtäväkokoontamomuutokset työllistävät eniten aluehallintotason yhteistoimintaelimiä. Samoin henkilöstöön vaikuttavat normimuutokset sekä toimintaan ja siihen liittyvä rahoitus ovat kokousten vakioaiheita.

Yhteistoimintaelimen puolustushaaratason käsittelyssä tai siihen valmistauduttaessa havaitaan hyvin, onko annettuja ohjeita noudatettu paikallistasolla. Käsittelyn aikana voi nousta esille epäkohtia, joihin joudutaan puuttumaan.

Asioiden käsittely eri tasoilla tarjoaa useita mahdollisuuksia tuoda esiin mielipiteitä jäsenistömme näkökulmasta. Tyypillisimpänä esimerkkinä ovat henkilöstöryhmämuutosesitykset, jotka aina käsitellään opistoupseerien tehtävien osalta myös aluehallintotasolla.

- Tällä pystymme varmistamaan, että muutettavaksi esitetyt opistoupseeritehtävät ovat aina olleet avoimessa haussa ja henkilöstöryhmämuutokselle on perusteet, toteaa Maavoimien yhteistoimintaedustaja **Jyrki Lukkarinen**.

Puolustusvoimauudistuksen yhteydessä henkilöstöryhmämuutoksien käsittely hioutui lopullisesti nykymuotoonsa. Henkilöstöryhmämuutoksien käsittely menee,

tai ainakin tulisi mennä, voimassa olevien ohjeistuksien mukaan. Ohjeistuksista tärkeimpiä ovat ns. HESU5-käskey ja Opistoupseerien henkilöstöasioiden hoito-normi. Niissä on hyvin yksiselitteisesti todettu opistoupseerien tehtävien osalta selkeä toimintatapa, jota noudattamalla myös väistämättömiin HERY-muutoksiin molempien on helppo sitoutua. Paikallistasolla ohjenuoraksi sopivat hyvin edellä mainitut voimassa olevat ohjeistukset niin Päälystölaiton paikallisille toimijoille kuin työntäjän edustajille. Henkilöstöryhmämuutosesityksien ennakkomateriaali perusteluasiakirjoihin toimitetaan YT-edustajille etukäteen.

- Ajoittain tulee mieleen, että asia on jo päätetty ja YT-käsittely on vain pakollisuus, harmittelee Ilmavoimien yhteistoimintaedustaja **Reino Mäkelä**.

Tästä huolimatta asioita on saatu käännettyä parempaan suuntaan.

Yhteistyö

Puolustusvoimauudistuksen yhteydessä yhteistyö työnantajan ja henkilöjärjestöjen välillä toimi hyvin. Maavoimissa aluetasolla ei ole ollut havaittavissa muutoksia verrattuna uudistuksen aikaiseen toimintaan.

- Hyvä keskusteluyhteys ja henkilöstöjohtojen kanssa aiemmin yhdessä sovitut periaatteet asioiden hoidossa ovat edelleen osa maavoimalaista toimintatapaa, Lukkarinen kiittelee yhteistyötä.

Entä yhteistyö muiden järjestöjen kanssa? Varapuheenjohtaja Lukkarinen kehuu myös sen toimivuutta niin kokouksiin valmistauttaessa kuin kokouksienkin aikana. Esimerkiksi ruokahuolto-normin päivityksen käsittelyn yhteydessä tehtiin yhteistyötä.

- Meillä yhteistyö ei toimi ongelmitta. Henkilöstöryhmämuutoksissa ollaan vahvasti eri näkemyksillä ja linjauksilla, harmittelee Merivoimien yhteistoimintaedustaja **Marko Luukkonen**.

- Ilmavoimissa yhteistyötä tehdään, mutta voisi sitä olla enemmänkin, Mäkelä arvioi tilaa.

Ylhäältä alaspäin katsottaessa aukeaa näkyä yhteistoimintakenttään. Tällä hetkellä isossa kuvassa puolustushaarojen paikallistason YT toimii, mutta toki parannettavaakin löytyy. Kokouskäytännestä Lukkarinen nostaa esille kokoustiheydet tai pahimmillaan niiden puutteen. Yhtenäistä linjaa ei ole, sillä joissain joukko-osastoissa kokoukset ovat asiallisesti etukäteen kalenteroitu vuosikellon mukaan. Toisissa on tänä vuonna pidetty vasta kaksi tai maksimissaan kolme yhteistoimintaelimen kokousta. Haasteena Maavoimissa on myös se, että lähes kaikki joukko-osastot toimivat usealla eri paikkakunnalla. Tällöin ns. satelliitit ja niissä työskentelevien mielipiteet jäävät huomioimatta tai lapsipuolen

**Yhteis-
toiminta**

Yhteistyötä tehdään jatkuvasti. Merivoimalainen varapuheenjohtaja Marko Luukkonen ja Merivoimien henkilöstöpäällikkö, kommodori Pekka Varjonen vaihtoivat kuulumisia viimeisimmistä henkilöstöasioista tavatessaan muiden asioiden merkeissä.

asemaan verrattuna emojoukkoon. Tekniikkakin mahdollistaisi kaikkien toimipisteiden henkilöstön ajatusten huomioimisen, kyse on lähinnä tahdosta kuunnella henkilöstöä.

- VTC:n välityksellä kokouksiin voivat liittyä myös muut hallintoyksikön toimipisteet, Lukkarinen esittelee hyvää käytäntöä.

- Pääosin paikallistaso toimii kohtuudella, osissa joukkoja hyvin, Luukkonen antaa kiitosta edustamilleen joukoille.

Samaan hengenvetoon hän toteaa, kuinka henkilöriippuvaista toiminta on. YT-elimien puheenjohtajan vaihtuminen saattaa muuttaa koko toiminnan sujuvuuden.

Hyvällä tasolla on myös ilmavoimainen toiminta.

- Liiton edunvalvojen riittävä kouluttautuminen tehtäviinsä näkyy tässä. Paikallistason toimijat ovat pääsääntöisesti tehneet erittäin hyvää työtä, Mäkelä kehuu omiaan.

Yhteenvetona puheenjohtajat toteavat päälystöllä edunvalvonnan olevan avointa työnantajaa ja muita henkilöjärjestöjä kohtaan. Toiminnan tarkoituksena on asioiden kehittäminen, ei hankaloittaminen.

Tavoitteena on säilyttää OTV-tehtävärakenne nousujohteisine tehtävineen pitkälle tulevaisuuteen ja tähän toivotaan myös työnantajan hyväksyntää. Paikallistason toimijoille varapuheenjohtajilla on yhteinen toive: olkaa ajoissa liikkeellä ja ottakaa jo asioiden valmisteluvaiheessa yhteys.

Jyrki Lukkarinen

- Päälystöllä varapuheenjohtaja (MAAV), kapteeni
- kuljetuskeskuksen päällikkö, Maasotakoulu, Lappeenranta
- kokemusta paikallistason yhteistoiminnasta 10 vuotta
- kokemusta aluetason yhteistoiminnasta seitsemän vuotta

Marko Luukkonen

- Päälystöllä varapuheenjohtaja (MERIV), yliluutnantti
- konemestari, Rannikkolaivasto, Turku
- kokemusta aluetason yhteistoiminnasta seitsemän vuotta

Reino Mäkelä

- Päälystöllä varapuheenjohtaja (ILMAV), kapteeni
- tukiohjohtajien johtaja, Ilmasotakoulu, Tikkakoski
- kokemusta paikallistason toiminnasta kolmen vuotta
- kokemusta aluetasolla yhteistoiminnasta kolme vuotta

Yhteistoiminnan parantaminen on tahdon asia

Teksti: Jyrki Lukkarinen

Maavoimien yhteistoimintaelimen kokouksien hyvien käytänteiden jalkauttaminen joukko-osastojen YT-elimien toimintaan olisi työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen yhteiseksi eduksi. Yhteistoiminnan tarkoituksena on, että henkilöstö saa aidon mahdollisuuden kertoa mielipiteensä heitä koskeviin asioihin ja nämä mielipiteet ovat työnantajalle työkalu päätöksiä tehdessä.

Monia epäkohtia paikallistason yhteistoiminnan toteuttamisessa olisi korjattavissa. Usein tulee palautetta, että kokouksia on liian harvoin tai aineistoa ei ole saatavissa etukäteen perehtymistä varten. Kun katsoo yhteistoimintasopimuksesta käsiteltävien asioiden listausta, niin voi helposti todeta, että joukko-osastossa tulisi YT-kokouksia pitää vähintään joka toinen kuukausi. Tulee muistaa, että YT ei ole vain tiedotuskanava tai välttämätön toiminta ongelmien ilmaantua.

Jotta henkilöstöjärjestöillä olisi aito mahdollisuus perehtyä käsiteltäviin asioihin ja muodostaa sitä kautta järjestön kanta, tulee kokousaineistot kokonaisuudessaan toimittaa edustajille hyvissä ajoin.

Mikä on hyvissä ajoin, riippuu asian laajuudesta, mutta hyvänä nyrkkisääntönä toimii vähintään kolme arkipäivää. Pahimmillaan yhteistoimintamenettely venyy turhaan jopa viikon, kun edustajat joutuvat jättämään asiasta lausumavarauman asiaan perehtymistä varten, eikä käsiteltävää asiaa voida viedä ennen lausuntoa päätökseen.

Pelkät PowerPoint-esitykset eivät ole riittävä tarkkuus esittelemään asiakirjoja, vaan ne ovat kokouksen tukimateriaalia. YT-edustajan tulee saada käyttöönsä mm. asiakirjaluonnokset kokonaisuudessaan tai esimerkiksi henkilöstöryhmämuutostapauksissa tarvittavat tiedot ovat jo huomattavasti laajemmat, ja aineistosta tulee löytyä mm. vastaukset kysymyksiin, miksi henkilöstöryhmämuutosta esitetään, onko tehtävä ollut avoimessa haussa, oliko hakijoita, miksi hakijoista ei valittu, onko muutos mahdollinen väliaikaisena, miten tehtävän sisältö muuttuu henkilöstöryhmän muuttuessa, mitkä ovat muutoksen kustannusvaikutukset, mikä on tehtävässä tarvittava osaaminen niin sodan kuin rauhan ajan kannalta? Usein kuulee mainittavan aineiston osalta, ettei sitä voisi jakaa etukäteen esim. suojaussyistä. Niin henkilöstöryhmämuutoksiin liittyvien kuin useimpien muiden käsiteltävien asiakirjojen suojaustaso on kuitenkin vain ST IV eli vanha viranomaiskäyttö.

Pienillä korjausliikkeillä joukko-osastoilla olisi mahdollisuus parantaa yhteistoimintamenettelyn tasoa vastaamaan paremmin YT-lain ja -sopimuksien henkeä sekä osoittaa, että henkilöstö on todella tärkein voimavaramme. Edellä mainitut käytänteet toimivat Maavoimien yhteistoimintaelimessä hyvin tuloksin, joten ihmettelen, miksi ne eivät voisi olla toimintatapoina myös joukko-osastoissa - kyse on vain tahdosta tehdä oikein.

Edustajakokouksen puheenjohtaja Kari Reinivuo korostaa lähestyvän edustajakokouksen merkitystä.

Edustajakokous on paikka vaikuttaa

Teksti: Kari Reinivuo Kuva: Samuli Vahteristo

Liittomme ylin päättävä elin, Edustajakokous, kokoontuu jälleen marraskuun alussa päättämään kaikille tärkeistä yhteisistä asioista. Tämän vuoden kokous on entistäkin tärkeämpi siksi, että liiton uudet säännöt ovat käsittelyssä. Edustajakokoukseen osallistuminen on jokaisen liiton jäsenyhdistyksen velvollisuus. Vain osallistumalla voi vaikuttaa yhteisiin asioihin. On tietysti tilanteita, joissa yhdistyksen nimetty edustaja ei pääse paikalle, mutta yhdistys voi aina asettaa valtakirjalla jonkun muun edustamaan itseään. Edustajakokouksessa yhdistys pääsee esittämään kantansa esityslistan asioista

ja tuomaan kaikkien tietoon myös muuta omalta kohdaltaan ajankohtaista. Edustajakokous on paikka, jossa yhdistyksen pitää ottaa kantaa.

Edustajakokousaineisto on lähetetty yhdistyksille hyvissä ajoin tutustuttavaksi ja kannanmuodostusta varten. Yhdistyksen tulee muodostaa kantansa edustajakokousaineiston esityksiin niin, että sen edustajalla on selvät sävelet salissa. Perinteisesti yhdistyksen kanta on muodostunut ennen edustajakokousta pidettävissä vuosittaisissa kokouksissa, joissa kaikilla yhdistysten jäsenillä on mahdollisuus osallistua kannanmuodostukseen.

Edustajakokousedustaja edustaa yhdistystään ja tuo tarvittaessa esille yhdistyksensä kannan, vaikka se ei vastaisikaan hänen omaan näkemystään käsiteltävänä olevasta asiasta.

Liiton uudet säännöt puntarissa

Tämän vuoden edustajakokouksen merkityksellisyyttä korostaa uusien sääntöjen käsittely. Nyt esillä oleva sääntömuutos on mittavin koko liittomme historiassa. Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) on ennakkotarkastanut sääntötyöryhmän laatiman ja liiton hallituksen hyväksymän sääntöluonnoksen. Nyt on edustajakokouksen aika tehdä päätös luonnoksen hyväksymisestä liiton uusiksi säännöiksi. Sääntöluonnos siihen liittyvine asiakirjoinen on lähetetty yhdistyksille jo elokuussa kannanmuodostusta varten. Sääntöjen ennakkotarkastus tarkoittaa sitä, että mikäli ennakkotarkastettu sääntömuutosesitys hyväksytään muuttumattomana, voidaan niitä alkaa soveltaa liiton toiminnassa heti päätöksen jälkeen. Mikäli ennakkotarkastettuun sääntömuutosesitykseen tehdään muutoksia, astuvat ne voimaan vasta kun ne on hyväksytty PRH:ssa. Sääntömuutoksen mahdollisen hyväksynnän jälkeen liiton hallitus päivittää liiton ohjesäännöt, tärkeimpänä johtosääntö, vastaamaan uusia sääntöjä. Edustajakokous voi halutessaan myös hylätä tehdyn sääntömuutosesityksen. Mikäli näin tapahtuu, liiton toiminta jatkuu vanhojen sääntöjen mukaisesti. Liiton sääntöjen muutos vaatii vähintään $\frac{3}{4}$ enemmistön annetuista äänistä.

Mitä muuttuu yhdistysten toiminnassa uusien sääntöjen myötä?

Mikäli edustajakokous hyväksyy tehdyn sääntömuutosesityksen, ei nykyisten yhdistysten toiminnassa muutu oikeastaan mitään. Suurin muutos tulee olemaan kaikille yhdistyksille sama yhteinen äänimäärä, yksi ääni. Yhdistysten ja liiton välinen suhde toimii kuten tähänkin asti. Uutena elementtinä sääntömuutosesityksessä on mahdollisuus kuulua henkilöjäsenenä suoraan liittoon.

Henkilöjäsenet valitsevat keskuudestaan edustajan edustajakokoukseen käyttämään henkilöjäsenen ääntä. Liiton toimisto ja luottamusmiesorganisaatio palvelevat henkilöjäseniä jäsenasioissa kuten paikallisyhdistykset palvelevat omia jäseniään.

Sääntöjä uusitaan vastaamaan tulevaisuuden haasteita

Teksti: Arto Penttinen
Kuva: Samuli Vahteristo

Järjestöpäällikkö Arto Penttinen selvittää sääntöuudistuksen perusteita.

Mikäli edustajakokous marraskuussa hyväksyy hallituksen esityksen liiton sääntömuutoksista sellaisenaan, astuvat uudet säännöt voimaan vuoden 2017 alusta lukien. Mitä vaikutuksia sääntömuutoksilla on yhdistykselle tai sen jäsenille, siitä seuraavassa.

Jäsenet

Sääntömuutoksessa liiton jäseninä voivat olla yhdistysten lisäksi myös yksittäiset henkilöt, jotka toimivat maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden tai kansainvälisen kriisinhallinnan aloilla. Heidän tulee olla palveluksessa edellä mainituilla aloilla. Sääntömuutoksen myötä nykyisen liiton jäsenyhdistyksen jäsenet saattavat haluta liittyä suoraan henkilöjäseninä liittoon, jolloin yhdistyksen jäsenmäärä pienenee näillä henkilöillä. Näitä yhdistyksestä eroamisista ja suoraan liittoon liittymistä tapahtuu todennäköisesti vain marginaalisesti, etenkin jos yhdistyksen toiminta täyttää jäsen tarpeet. Liitossa on muutamia yhdistyksiä, joissa on melko vähän jäseniä. Näille yhdistyksille sääntömuutos tarjoaa oman toimintansa alasajolle, eli purkautumiselle, uudenlaisen lähtökohdan. Lisäksi yksittäiset jäsenet, jotka palvelevat kaukana yhdistyksen kotipaikkakunnasta ja jotka eivät

millään muotoa osallistu nykyisen yhdistyksen toimintaan, saattavat liittyä liittoon suorina henkilöjäseninä.

Jäsenkohdan toinen keskeinen sisältö on se, että tullakseen hyväksytyksi liiton jäseneksi ei henkilön tarvitse olla palveluksessa puolustushallinnon tai sisäministeriön hallinnonalalla. Monen liiton jäsenyhdistyksen säännöissä on kirjaus, että yhdistyksen jäsenyyden edellytys on toimiminen puolustushallinnon tehtävissä tai rajan yhdistyksissä maininta työsuhteesta Rajavartiolaitokseen. Jos nykyiset jäsenyhdistykset haluavat laajentaa jäseneksi hyväksymisen edellytyksiä vastaamaan liiton sääntöjä, tulee niiden käynnistää omien sääntöjensä muutostyö.

Liiton sääntömuutoksessa on myös uusi jäsenlaji. Kannattaviksi jäseniksi voidaan hyväksyä henkilö tai yhdistys, joka tukee liiton toiminnan tarkoituksia. Säännöissä on kirjattu liiton tarkoitukseksi edustaa ja valvoa jäsentensä oikeudellisia, taloudellisia ja sosiaalisia etuja sekä tukea jäsentensä yleistä ja sotilaallista sivistystä, ammattitaitoa, maanpuolustustietoutta ja fyysistä kuntoa. Kannattavaksi jäseneksi hyväksymisen skaala on laaja. Nykyisillä liiton jäsenyhdistyksillä ei monellakaan ole mainintaa kannattavista jäsenistä. Yhd-

tyksen lähtiessä muuttamaan sääntöjään, niin tätäkin jäsenlajin lisäämistä sääntöihin kannattaa harkita.

Yksi edustaja - yksi ääni

Yhdistyksen tulee valita kokouksessaan henkilö liiton edustajakokouksiin. Liiton sääntöjen mukaan edustajan toimikausi on neljä vuotta. Edustajakokous on ns. valtuutettujen kokous, jolloin säännöissä tulee olla maininta valtuutetun toimikauden pituudesta. Neljä vuotta on sama kuin liitolle valitun puheenjohtajan ja hallituksen toimikausi. Usean liiton jäsenyhdistyksen säännöissä on jo nyt maininta yhdistyksen vuosikokouksessa käsiteltävästä edustajakokousedustajan valinnasta. Jos säännöissä ei ole mainintaa edustajakokousedustajan valitsemisesta, on se syytä sääntömuutoksen yhteydessä sinne lisätä. Jos säännöissä ei ole tuota mainintaa eikä muuta tarvetta sääntömuutokselle olisi, asia hoituu vuosikokouksutsun lähettämisen yhteydessä. Joka neljäs vuosi kokouksutsuun lisätään käsiteltävien sääntömääräisten asioiden lisäksi Päälystöliiton edustajakokousedustajan vaali. Edustajakokousedustaja esittää joka neljäs vuosi pidettävään niin sanottuun vaaliedustajakokoukseen tullessaan yhdistyksensä antaman valtakirjan. Valtakirjaa tarvitaan myös väli vuosina, jos yhdistys lähettää kokoukseen jonkun muun kuin valitun edustajansa. Käytäntö on yhtenevä nykyisen menettelyn kanssa. Suurin muutos edustajakokouksen kulussa on se, että kaikilla yhdistysten edustajilla on käytössään äänestyksissä yksi ääni. Yhdistyksen jäsenmäärällä ei siis uusien sääntöjen mukaan ole merkitystä. Tämä on radikaali muutos, johon päädyttiin vuoden 2015 edustajakokouksessa käydyin keskustelun perusteella. Menettelyllä turvataan se, että jos tulevaisuudessa liitossa on vain muutamia yhdistyksiä, ei suurin voi sanella mitä tehdään.

Muita liiton jäsenyhdistykseen suoraan vaikuttavia asioita ei sääntömuutoksessa ole. Kuitenkin se, että edustajakokouksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voidaan valita liiton varsinaisista jäsenistä eikä heidän tarvitse olla yhdistyksen asettamia edustajakokousedustajia, saattaa vaikuttaa yhdistyksen tekemisiin henkilöehdotuksiin.

Pitää uskaltaa uudistua ja elää ajassa

Teksti: Sakari Vuorenmaa Kuva: Juha Susi

Päällystöliiton edustajakokous kokoontuu tekemään tärkeitä päätöksiä toiminnan turvaamiseksi pitkälle tulevaisuuteen. Yksi niistä on sääntöuudistus, jota on valmisteltu laajassa konsensuksessa koko jäsenkentän keskuudessa. Jäsenyhdistysten ääntä ja tahtotilaa on kuultu herkällä korvalla ja otettu valmistelutyössä huomioon.

lolla on pantava merkille jäsenistön halu kehittää toimintaa yhden ja yhtenäisen Päällystöliiton luomiseksi. Kehittämistyön keskeisin lähtökohta on ollut ja tulee edelleen olemaan jäsenlähtöisen edunvalvonnan turvaaminen sekä mahdollisuudet tarjota jäsenistölle niitä palveluita, joita he liitolta odottavat. Kehittämistyössä on otettu huomioon virastoissamme tapahtuneet muutokset, jäsenmäärän muutokset ja erityisesti palveluiden tuottamiseen tarvittavat resurssit.

Uudistuksiin liittyy usein pelkotiloja siitä, että jotain merkittävää menetetään saneerauksen yhteydessä. Yhtään ei voi väheksyä sitä, että usein tarkasteluun joutuu tulevaisuuden ja nykytilan keskinäinen arviointi, oli kyseessä sitten mikä tahansa järjestömaailmaan liittyvä perinteinen tapa toimia. Nykyisin tilanne on muotoutunut sellaiseksi, että puolustushaaroissa ja rajavartioloituksessa palvelevan jäsenistömme määrä on osassa tulosyksiköitä painunut jopa alle sen, mitä jäseniä oli ennen vuotta 2003 yksittäisissä yhdistyksissä – ei voi siis välttyä ajatukselta, että myös liiton on uudis-

tuttava vastaamaan muuttunutta ja alati muuttuvaa rakennetta. Puheenjohtajapäivillä ja edustajakokouksissa on jäsenistön suunnalta tuotu selkeä tuki sille, että em. PUHA-/RVL- tai piirijako on aikansa elänyt. Esiintymällä yhtenäisenä on toiminnallamme vahvempi tukijalka tulevaisuudessa. Piirien toiminta ei uudistusten jälkeen lakkaa vaan paremminkin muuttuu aiempaa enemmän valmistelevalle toimielimeksi. Näin osaaminen ja jäsenkentän tuntemus valjastetaan työ- ja vaalivaliokunnan käyttöön valmistelevaan esim. henkilövalintoja siten, että puolustushaarallinen ja maantieteellinen kattavuus saavutetaan mahdollisimman hyvin.

Vuoden 2016 ja erityisesti 2017 tapahtuvien muutosten valmistelussa ja niiden turvaamiseksi on erityisen tärkeää, että edustajakokouksiin osallistuvilla henkilöillä on mukanaan yhdistysten hyväksymät kannat menettelytapojen hyväksymiselle. Kokouksia edeltävät piirikokoukset, joissa olisi hyvä saada aikaiseksi kannat päällystöliitolaisten kehittämistoimien eteenpäin viemiseksi ja yhtenäistämiseksi, jotta asioita

Varapuheenjohtaja Marko Luukkonen, edustajakokouksen puheenjohtaja Kari Reinivuo ja puheenjohtaja Sakari Vuorenmaa pohtivat liiton hallituksen kokoa sääntömuutokseen liittyen.

ei tarvitse enää salissa ryhtyä puimaan yksityiskohtien osalta. Menettelyn varmistamiseksi olemme hallituksessa vahvistaneet yhtenäisen linjan siitä, mitä muutoksilta odotetaan jäsenistön keskuudessa, joten jokaiselle piirille on antaa samat ja yhtenevät lähtötiedot muutoksista. Kaikki kehitysehdotukset tullaan huomioimaan ohjesääntöjen päivityksinä ja menettelytapaohjeina ennen 2017 puheenjohtajapäiviä, jotta syksyn 2017 edustajakokousta valmistelevala tahoilla olisi selkeä ohjeistus valmistella mm. tulevia henkilövalintoja uusien sääntöjen puitteissa. Hallituksella on täysin yhtenäinen linja siitä, miten maantieteellinen kattavuus saavutetaan myös hallituksen pienemmällä jäsenmäärällä ottamalla muut alue- sekä keskushallintotason toimijat mukaan kokonaisvaltaiseen toimintaan yhdistysten ja jäsenistön suuntaan.

Yhtä kaikki, hallinnon rakenteet on saatava vastaamaan jäsenmäärän kehitystä nyt ja tulevaisuudessa, eikä hallinnon pyörittäminen toisaalta ole mikään itseisarvo – se on tärkeä osa yhdistystoimintaa, mutta ei se ydin, mihin toiminnalla tähdätään.

Sääntömuutos antaa mahdollisuuden joustavampaan toimintatapaan

Muutosten valmistelussa on nostettu esille myös asioita, joihin on pyritty löytämään vastauksia viimeisen kahden vuoden aikana. Hallituksen rooli tulee muuttamaan aiempaan nähden eniten ehkä siinä, että järjestäytymisen yhteydessä hallitus voi tarkastella rakennettaan ja tarvittavia toimenpiteitä yms. nykyistä joustavammin sekä tarvittaessa muuttaa edustuksellisia mandaatteja muutoksia vastaavasti.

Valmistelun yhteydessä nousi esille huoli varapuheenjohtajien määrästä suhteessa nykytilaan, mutta huoli on turha, sillä hallitus voi tarkastella varapuheenjohtajien määriä ja muita mandaatteja koskien hallituksen rakennetta aina tarpeen mukaan. Selvää on se, että liitto tarvitsee sopimus- ja neuvottelutoiminnan turvaamiseksi vähintään kaksi varapuheenjohtajaa eli molemmille hallinnonaloille (SM/RVL ja PLM/PV) oman varapuheenjohtajan. Muut varapuheenjohtajuudet ja niiden tarve huomioidaan hallituksen toiminnassa aina kulloisenkin tilanteen mukaisesti. Toinen hallinnonaloihin ja

puolustushaaroihin liittyvä menettely liittyy siihen, että missään toiminnallisessa kokonaisuudessa ei edunvalvontaa voi jättää yksin käsiin, vaan on luotava mekanismit, joilla jatkuvuus turvataan poikkeustilanteisakin, esim. puolustushaara-yt:n varmistamiseksi. Puolustushaaroissa (vast.) tulevat edustukset jatkossakin olemaan keskeisiä liiton hallituksen jäsenten toimialueita, joita sitten täydennetään muilla keskus- ja alue-tason toimijoilla, esim. pääluottamusmiehillä. Edunvalvontaan liittyvä päätöksenteko tulee painottumaan entistä enemmän työvaliokunnan tehtäväksi, minkä tukena toimivat mm. luottamusmiessyöryhmä, Päällystölehden toimitusneuvosto ja toimisto.

Jäsenrakenteeseen ei uudistuksilla ole suurtakaan merkitystä, sillä myös jatkossa jäsenemme valitsevat ihan itse tavan liittyä liiton jäseneksi. Olen vakuuttunut, että hyvin toimivat paikallisyhdistykset säilyttävät asemansa jatkossakin kanavina liittyä liiton jäseneksi, mutta myös vaihtoehto tulee tarjolle ns. yksilöjäsenyyden kautta. Liiton alle muodostetaan henkilöstöyhdistys, mihin jäsenet voivat liittyä suoraan ilman, että olisivat paikallisyhdistysten jäseniä. Yksilöjäsenten edunvalvonta hoidetaan jatkossakin hallintoyksiköiden luottamusmiesten sekä luottamusmiessyöryhmän toimin, mutta jäsenpalvelut toteutetaan liiton toimiston toimenpitein. Yksilöjäsenten vaikuttamismahdollisuudet turvataan jatkossa siten, että henkilöstöyhdistyksen jäsenille valitaan edustajakokoukseen oma edustaja, jonka asema päätöksenteossa on sama kuin yhdistystenkin edustajilla. Yksilöjäsenillä on myös yhtäläinen mahdollisuus hakeutua edunvalvontaorganisaation tehtäviin, sillä nämä tehtävät eivät ole yhdistyssidonnaisia, vaan tulos- tai hallintoyksiköissä olevia päällystöliittolaisia, jukolaisia tai akavalaisia mandaatteja, joiden valintoja ohjataan liiton toimenpitein.

Osaavia ja sitoutuneita jäseniä tarvitaan edelleen vastuunkantajiksi

Mikäli 8.11. kokoontuva edustajakokous hyväksyy sääntömuutokset, ryhdytään uusia sääntöjä soveltamaan käytäntöön 1.1.2017 lukien. Se käynnistää samalla laajan ohjesääntöjen ja muiden ohjeiden päivitystyön, mikä on saatettava valmiiksi ennen vuoden 2017 puheenjohtajapäiviä. Puheenjohtajapäivillä lanseerataan uusi toimintatapamalli liiton käyttöön ja ryhdytään valmistelemaan vuoden 2017 edustajakokousta, missä tehdään ensimmäiset uusien sääntöjen mukaiset päätökset ja henkilövalinnat. 2017 edustajakokouksen asialistalla on keskeisenä päätösasiana valita liitolle uusien sääntöjen mukainen hallinto. Var-

maa tähän liittyen on se, että edustajien tulee löytää osaavat, sitoutuneet ja halukkaat henkilöt ainakin liiton puheenjohtajaksi sekä 11 hallituksen jäsentä ja toimijat edustajakokouksen johtoon seuraavaksi hallituskaudeksi 2018 - 2021. Valintojen ja vaalivaliokunnan työn helpottamiseksi olisi hyvä, mikäli kiinnostuneet henkilöt olisivat tiedossa hyvissä ajoin ennen kesää 2017. Vain tällä menettelyllä piirit ehtivät käymään sisäisen ja keskinäisen keskustelun paikkajaosta, jolla turvataan tavoitteiden mukainen kattavuus eri aloilla ja maantieteellisesti.

Hyvää syksyn jatkoa ja avointa mieltä edustajakokoukseen 2016.

Varapuheenjohtajien määrä puhuttaa

Teksti: Juha Susi

Varapuheenjohtaja **Marko Luukkonen** toteaa ykskantaan, että merivoimainen piiri näkee oman varapuheenjohtajamandaatin tärkeäksi.

- On eri asia esiintyä liiton varapuheenjohtajana kuin hallituksen rivijäsenenä. Sillä on merkitystä, kun vaikutetaan asioihin ja jäsenistön etuja käsitellään aluetasolla, Luukkonen tuo esille piiriin näkemykset.

Edustajakokouksen puheenjohtaja **Kari Reinivuo** avaa sääntöuudistuksen taustalla olleen ajatuksen varapuheenjohtajien määrästä. Lähtökohtana pidetään kahta varapuheenjohtajaa, jolloin he edustaisivat molempia virastoja (PV ja RVL).

- Näen hyvin mahdollisena, että ensimmäisessä uudessa kokoonpanossa varapuheenjohtajien määrä voisi olla suurempikin. Se on uuden hallituksen päätettävissä, Reinivuo avaa mahdollisuuksia.

Samoin sääntöuudistuksen mukanaan tuoma henkilöjäsenyys saattaa vaikuttaa varapuheenjohtajien määrään.

- Mikäli henkilöjäsenien määrä kasvaa suureksi, saattaa heillä olla myös tarvetta isompaan rooliin päätöksenteossa, Reinivuo arvioi.

Molempien toiveena on saada edustajakokoukseen paikalle hyvin valmistautuneet edustajat.

- Piirien kokouksissa avataan asiaa tarvittaessa lisää, molemmat toteavat.

Jatkuvat muutokset syövät työtehoa ja henkilöstöä

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Janne Juusola

Jääkäriprikaatissa palvelevan luottamusmiehen luutnantti **Janne Juusolan** mielestä jatkuvat organisaatiomuutokset ovat työtehon ja henkilöstön kannalta huonoja asioita. Ne kuluttavat henkilöstön henkisiä voimavaroja ja teettävät paljon ylimääräistä työtä, eivätkä palvele joukko-osaston päätehtävää. Lapin ilmatorjuntarykmentin liittäminen Jääkäriprikaatiin vuoden 2015 alussa sujui Juusolan mukaan kohtuullisen kitkattomasti, sillä suurin osa henkilöstöstä pysyi entisillä paikkakunnilla ja melkein pä samoissa tehtävissä.

- Yleinen henki joukossamme oli se, että laitetaan homma toimimaan. Alkukankeutta luonnollisesti oli niin asioiden valmistelussa, tiedonkulussa kuin toteutuksessakin. Asiaa helpotti se, että yhteistyötä on tehty paljon eri osa-alueilla jo ennen yhdistymistäkin. Erityisen maininnan ansaitsee tietojärjestelmien käyttö VTC-kokousten pitämiseen yhtä aikaa kahdella paikkakunnalla. Tämä vähentää edestakaisin reissaamista, jota joka tapauksessa osa henkilöstöstä joutuu työtehtävissään tekemään.

Suurin luottamusmiehiä alkuun työllistänyt asia oli koko prikaatin uusien tehtävänkuvauksen arviointi sekä vanhojen päivittäminen ajan tasalle uudessa organisaatiossa. Jää-

käriprikaatin organisaatio muuttui jälleen vuoden 2016 alusta ja muuttuu vielä uudelleen vuoden 2017 alussa.

- Organisaatiouudistuksiin sisältyy yksittäisten henkilöiden osalta isompia muutoksia. Mielestäni tiedottaminen näistä muutoksista olisi voinut olla parempaa. Jatkuvat muutokset ovat henkilöstön kannalta uuvuttavia. Toivottavasti pääsemme viimeinkin "perustilanteeseen", joka antaisi työrauhan keskittyä joukko-osastossa olennaiseen varusmiesten ja reserviläisten koulutukseen. Aika näyttää, 35 opistoupseeria edustava Juusola toteaa.

Hänen mukaansa eniten jäseniltä on yhteydenottoja tullut tehtävänkuvauksiin liittyvissä asioissa.

- Tehtävänkuvauksen valmisteluvaiheessa olen pyrkinyt auttamaan jäseniä. Mielestäni tehtävänkuvaukset ovat selkeytyneet ja parantuneet sisällöltään, mikä puolestaan helpottaa arviointiryhmien työtä ja nopeuttaa luokituksen vahvistamista. Jonkin verran jäsenet kysyvät myös työaikamerkintöjen, virkamatkasäännösten ja erilaisten lisien määräytymisestä ja näiden tulkinnoista. Näitä kysymyksiä tulee harvaksen, koska jäsenistö koostuu kokeneista konkareista, joille perusteet ovat selvillä. Kysymykset ovatkin monesti sen verran kinkkisiä eri-

koistapauksia, että olen joutunut harvaa päänahkaani todella raapimaan. Onneksi olen voinut tarvittaessa kilauttaa kaverille Rovaniemelle tai kysyä liittomme muilta pääluottamusmiehiltä. Suuret kiitokset siitä heille.

Oma lukunsa Juusolan mukaan on varuskunnassa käynnissä oleva varusmiesten palvelusaikakoikeilu, mikä on työllistänyt osaltaan henkilöstöä ja luottamusmiehiä monella osa-alueella.

Tiedonkulku kaipaa tehostamista

Juusola kokee, että luottamusmiehen näkövinkkelistä haastavinta on tiedonkulku ja ajan tasalla pysyminen. Tieto ei kulje toivotulla tavalla esikuntien suunnasta luottamusmiehille ja alaisille, eikä monesti myös toiseenkaan suuntaan.

- Henkilöstöresurssit ovat varuskunnassamme todella tiukoilla ja henkilöstön vaihtuvuus tehtävissä suurta. Lisäksi väki reissaa eri työtehtävissä ja kursseilla ulkomaita myöten. Tuntuu, että jatkuva muutos organisaatioiden, kaluston, tilojen sekä koulutus- ja turvallisuusmääräysten osalta lyö kiireen leiman työhömmö kaikilla tasoilla. Tietoa pitää metsästä oman työnsä ohella, ja sen saa monesti asian kannalta liian myöhäisessä vaiheessa. Toisaalta olen kokenut, että Jääkäriprikaatin komentajilta ja johdolta on tarvittaessa aina löytynyt aikaa tavata ja olen voinut hoitaa luottamusmiesasioita hyvässä hengessä heidän kanssaan. YT-elimien käyttöä tiedottamiskanavana henkilöstölle voisi vielä parantaa. Henkilöstön jaksaminen on ollut Jääkäriprikaatissakin tapetilla organisaatiomuutosten ja varusmiesten palvelusaikakoikeilun osalta eri tilaisuuksissa jo toista vuotta.

- Eri syistä johtuen työtehtävien kuormitus ei jakaudu tasaisesti, vaan osa henkilöstöstä kaikilla organisaatiomme tasoilla joutuu venymään todella paljon päivittäisessä työssään. Mielestäni paikallisesti olisi vielä kehitettävää kuormitusta keventävissä, konkreettisissa keinoissa, esim. liukuvan työajan käytössä, Juusola sanoo.

Janne Juusola lataa akkuja kalastaen ja luonnossa liikkuen. Komea taimen tarttui perhoon Suomujoella.

Luottamusmies saa puhtia liikunnasta

Teksti: Samuli Vahteristo

Kuva: Soile Paasilinna

Jääkäriprikaatissa, Rovaniemellä, Lapin aluetoimistossa palveleva kapteeni **Mika Elkki** nousee vapaa-ajallaan mieluusti 1300-kuutioisen Hondan selkään tai sujuttelee suksilla tavoitellen 1 000 km:n rajapyykkiä talven aikana. Rentouttavat vapaahetket antavat potkua työelämän haasteisiin. Vireyttä tarvitaankin, sillä kutsunta- ja valvontapuseerin tehtävän lisäksi Elkki toimii luottamusmiehenä. Hänellä on edustettavana 42 Rovaniemen alueella toimivaa opistoupseeria.

Elkki on aloittanut luottamusmiehenä v. 2015, ja hän on hankkinut toimessa tarvittavan osaamisen Päälystölaiton järjestämillä kursseilla.

- Käyn kursseilla pari kertaa vuodessa. Opetus on laadukasta ja antaa hyvän pohjan luottamusmiehen toimeen – suosittelen. Olen toiminut henkilöstöalalla pitkään ja sen myötä pykäläviidakossa kahlaaminen on tuttua. Asiat päätetään olemassa olevien määräysten, lainsäädännön ja sopimusten pohjalta. Välillä on jostakin asiasta vääntöä, mutta perustellen asiat ovat selvinneet.

Yksi tällä hetkellä esiin nousevista asioista on takuupalkan päättyminen, mikä monille tulee yllätyksenä. Näihin saattaa liittyä myös takaisinperintää. Elkin mukaan pelkästään SAP-ohjelmaan ei voi sataprosenttisesti luottaa.

- Aina kannattaa tarkistaa. Olisi hyvä, että takuupalkan päättymisestä ilmoitettaisiin työntekijälle 1 – 2 kuukautta ennen. On harmillista todeta se tilinauhasta.

Puolustusvoimauudistuksen jälkimainingit ovat meneillään, mutta Elkin mukaan aika hyvin jokainen on löytänyt oman paikkansa uudessa organisaatiossa, missä Lapin ilmatorjuntarykmetti liitettiin Jääkäriprikaatiin.

- Kaikesta huomaa, että Jääkäriprikaatin johto tekee kaikkensa sen eteen, että ilmatorjuntamiesten perinteinen henki sulautuisi luontevalla tavalla Jääkäriprikaatiin. Puhekielessä joillekin on varmasti vielä vaikeuksia sanoa Jääkäriprikaati, mutta käytännön tasolla asiat sujuvat jo hyvin.

Jaksaminen puhuttaa Jääkäriprikaatissakin, ja Elkin mukaan kaikissa komentajan puheenvuoroissa on kehoitettu huolehtimaan niin omasta kuin työkalaverin työssäjaksamisesta.

- Tarjolla on myös jaksamista ja virkistäytymistä tukevia toimia. Itse pyrin osallistu-

Kapteeni Mika Elkin ja toimistosiihteeri Hannele Lankon mielestä Jääkäriprikaati panostaa jaksamiseen.

maan järjestettyihin virkistys- ja liikuntapäiviin. Talo tarjoaa myös liikunta- ja kulttuuriseteleitä sekä uimahallilippuja. Rovaniemen varuskunnassa on hyvät kuntoilumahdollisuudet. Toivoa sopii, että jokainen käyttää näitä työsuhte-etuja. Hyvä peruskunto auttaa jaksamisessa, Elkki muistuttaa.

Kapteeni Mika Elkki hakee työlle vastapainoa mielekkäistä harrastuksista.

Kuva: Samuli Vahteristo

Lapin rajatilanne on vakaa

Teksti: Samuli Vahteristo Kuvat: Juha Saaren arkisto

Rajavartiolaituksen osalta pohjoisen terveiset Päälystölle tulevat Ivalon rajavartioaseman päälliköitä. Kapteeni **Juha Saari** on ollut aktiivisesti mukana edunvalvontatyössä ja palkittu Vuoden opistoupseerina v. 2015. Kapteeni Saaren mukaan laitton maahantulo on saatu tyystin loppumaan Raja-Joosepin ja Sallan rajanylityspaikkojen osalta. - Rajatilanne on vakiintunut ja rauhallinen. Venäläisten kanssa tehty sopimus sallia vain suomalaisten, venäläisten ja valkovenäläisten rajanylitys Sallassa ja Raja-Joosepissa päättyi 7. lokakuuta. Vähän tietysti aprikoimme, muuttuuko tilanne sen jälkeen vai säilyykö ennallaan. Kaiken kaikkiaan Lapin rajavartioston osal-

ta rajaliikenne on pudonnut yli 40 % huippuvuodesta 2013.

- Venäläiset eivät käy Suomessa enää samassa mittakaavassa kuin ennen. Ilahtuvinta meidän työntekijöiden kannalta on se, että Lapin osalta rajavalvontaan on panostettu ja henkilöstömäärä pyritään palauttamaan vuoden 2012 tasolle. Osa etelässä rajantarkastustehtävissä palvelleista on palannut takaisin Lappiin, mikä helpottaa työpaineita ja tuo tarvittavaa tehoa rajojen vartiointiin, Saari sanoo.

Hänen mukaansa jatkossa rajavartioaseman ylimmissä tehtävissä alkaa näkyä kokeneiden opistoupseereiden lisäksi sotatieteen kandidaatteja ja maistereita.

- Jo nyt kandit hoitavat osin rajavartioase-

Yhteinen Muotkavaaraan rajamerkin kunnostuspartio suomalaisten, norjalaisten ja venäläisten osapuolten välillä. Kuvassa yliluutnantti Kari Mäntynenä vasemmalla ja kapteeni Juha Saari oikealla.

milla vartioupseereiden ja varapäälliköiden tehtäviä. Vahvaa ammattiosaamista löytyy edelleen opistoupseereiden keskuudesta, ja tietenkin kokeneen opistoupseerin sijoittaminen vaativampiin, mm. rajavartioaseman päällikön tehtäviin, luo vakautta ja jatkuvuutta.

Saaren mukaan liiton jäsenenä Lapin alueella on 19 opistoupseeria, yksi rajavartija ja kaksi toimistovirkailijaa. Lisäksi tuemme paikallisella tasolla Rajavartiolaituksen esikunnan kirjoilla olevia Päälystöliiton jäseniä.

- Edunvalvontapuolella meillä on pääsääntöisesti asiat kunnossa ja yhteydet työnantajaan toimivat. Mitään isompaa väentöä ei ole meillä. Kokoonnumme yhdistyksen puitteissa kerran vuodessa, ja hallitus pitää sähköposti- ja puhelinkokouksia.

Kapteeni Juha Saaren työhön sisältyy kotimaisten rajahaasteiden lisäksi uskomattoman hienoja kokemuksia, kuten Mongolian rajaturvallisuusjärjestelyihin tutustuminen v. 2015. Mieliinpainuvinta vierailussa oli kamelipartio Kobin autiomaassa, Ulaan-Uudissa Mongolian ja Kiinan vastaisella rajalla. Kuvassa Juha on rajavalvontapartiossa yhdessä everstiluutnantti Tsogtjargal Lhagwan kanssa.

EDUNVALVOJAN VIIKKO

Teksti: Marko Jalkanen
Kuva: Marko Jalkasen arkistot

Yliutnantti Marko Jalkanen (45) on toiminut liiton päätoimisena pääluottamusmiehenä vuodesta 2012 alkaen.

Mistä työnkuvasi muodostuu?

Päävastuualueena ovat neuvottelu- sekä luottamusmiestoiminta. Vastaan pääsopimuksen mukaisista neuvotteluista ja olen mukana liiton kaikessa sopimus- ja neuvottelutoiminnassa. Johdan liiton asiantuntijayksikkönä toimivaa luottamusmiestymää, joka vastaa luottamusmiestymästä sekä virkaehtosopimusten noudattamisen valvonnasta. Lisäksi toimin keskustason OTV-arviointiryhmän jäsenenä.

Mikä oli työviikon kohokohta?

Viikko oli tapahtumarikas, mutta siitä jäi erityisesti mieleen hyvän porukan kesken tehty kurssiristeily, joka oli työntäyteinen ja josta jäi monet hyvät keskustelut mieleen. Lisäksi reppurin jokaviikkoinen kohokohta on aina kotiinpaluu ja että saa nähdä juna-asemalla oman 4-vuotiaan tyttären ilon siitä, kun isä saapuu työviikon jälkeen kotiin.

Millainen ihminen Marko Jalkanen on?

Aktiivisesti kuntoliikuntaa harrastava iloinen karjalaispoika, jolle reippaus, sosiaalisuus ja puheliaisuus ovat tulleet geeniperimänä. Reppuri, jonka koti ja perhe ovat Ylämyllyllä ja työpaikka Helsingissä. Mo-

Pääluottamusmies Marko Jalkasen kiireinen työ- ja elämänrytmi vaatii vastapainoksi säännöllistä liikuntaa. Sellaisesta käy myös reipas halonhakkuu.

nipaikkatyöskentelyn ahkera hyödyntäjä, joka pyrkii parhaansa mukaan sovittamaan työtä ja perhe-elämää yhteen.

Mikä on sinulle tärkeää elämässä?

Oma sekä läheisten terveys ja hyvinvointi.

Terveisesi jäsenistölle?

Hyödyntäkää luottamusmiestymäpalveluita: me olemme jokaista teitä varten.

MAANANTAI 19.9.

Työviikko alkoi Viivi-tyttären saattamisella päiväkotiin ja sen jälkeen Joensuussa aamujunaan. Junassa työviikon aloitus ja koko matka muistilistalta tekemättömiä ja keskeneräisiä työtehtäviä. Junan saavuttua Helsinkiin työt jatkuivat työpisteellä. Työpäivän lopussa työpaikkaliikkumaan.

TIISTAI 20.9.

Alueelliset pääluottamusmiehet olivat saapuneet maakunnista Helsinkiin ja ohjelmassa oli luottamusmiestymän kokous. Ryhmässä tarkasteltiin sekä Puolustusvoimien että Rajavartiolaitoksen ajankohtaisia asioita. Lisäksi ruodittiin kentältä esiin nousseita epäselviä ja erimielisiä tapauksia. Kokouksen jälkeen porukalla lenkille ja sen jälkeen kokouspäiväliselle.

KESKIVIIKKO 21.9.

Ohjelmassa oli syksyn alueelliset luottamusmiestymä- ja yhteistoimintapäivät liiton omille toimijoille kurssiristeilyä Tukholmaan. Mukana oli noin 50 kurssilaista ympäri Suomea niin Puolustusvoimista kuin Rajavartiolaitoksesta: luentoja ja keskustelua iltaan saakka.

TORSTAI 22.9.

Päivä vietettiin laivassa sen ollessa Tukholman satama-altaassa eikä maissa käynnille ollut aikaa: koulutusta ja ryhmätöitä koko päivä aina klo 18.30 saakka.

PERJANTAI 23.9.

Aamulla laiva saapui Helsinkiin ja siirryin toimistolle työpisteen ääreen. Iltapäivällä junaan ja tietotyötä ja seuraavaan työviikon neuvotteluihin valmistautumista aina Joensuuhun saakka. Kotona klo 18 ja siitä viikonlopun viettoon.

Nyt ”riittävän hyvän” täytyy kelvata

Teksti: Matti Vihurila Kuvat: Matti Vihurila ja Muhosen perheen arkistot

Porin prikaatissa Säkylässä palveluva yliluutnantti **Antti Muhonen** (43 v) lähti ensimmäiseen kriisinhallintatehtäväänsä loppuvuodesta 2015 ja palveli kuusi kuukautta kompanian vääpelinä Libanonissa. Kotiin jäivät puoliso **Heidi** ja lapset, 16-vuotias **Valteri** ja 12-vuotias **Venla**.
- Puolustusvoimauudistus toi muutoksia työtehtäviini, ja toisaalta tuntui sopivalta hetkeltä katsoa tämä kortti. Mistään hetken mielijohteesta ei ollut kysymys, sillä asiaa oli pohdittu puolison kanssa jo pitkään, Antti Muhonen sanoo.
Lapsille tulevasta elämänmuutoksesta kerrottiin puolisen vuotta ennen lähtöä. Venla epäili lähtöä ja ilmoitti heti, että isän on oltava jouluna kotona. Näin tapahtuikin, kun

yksi isän kolmesta, viikon mittaisesta lomasta osui jouluksi. Tytär taisi myös pohtia sitä, miten hänen harrastuksensa sujuisivat, kun kotona olisikin vain yksi kyyditsijä.

Kaikkeen pitää varautua

Operaatioissa vierähtää normaalisti ainakin puoli vuotta, mutta Muhosten mielestä on syytä ottaa huomioon myös rotaatiokoulutuksen vaatima aika. Urakan kokonaiskesto lisääntyy silloin vähintään kuukaudella. Antti sanoo viihtyneensä hyvin suomalais-irlantilaisessa pataljoonassa. Palveluksen aikana hänet yllätti välillä huono omatunto siitä, miten perhe pärjää kotimaassa. Positiivinen yllätys oli ajan nopea kuluminen, mikä helpotti koti-ikävää.

Puolen vuoden kriisinhallintapalvelus opetti Antti ja Heidi Muhosta arvostamaan entistä enemmän sitä, kun kaksi aikuista on jakamassa aktiivisen lapsiperheen arkea.

- Heidn kanssa keskustelimme paljon kodin tapahtumista, ja olin aistivani, ettei hän ottanut esille kaikkia arjen pieniä haasteita. Halusin tietää missä mennään, mutta toisaalta ymmärsin, etten voinut lähteä ohjeistamaan aikuista ihmistä. Omaksi rooliksi koin lähinnä hiljaisen tuen antamisen kotijoukoille.

Yllätyksiin on aina syytä varautua, eivätkä Muhoksetkaan niiltä välttyneet. Antin veli kuoli yllättäen komennuksen aikana, mikä tarkoitti omaa surutyötä ulkomailla ja lukuisia puheluita läheisille kotimaahan. Palvelusvapaa hautajaisia varten onnistui pataljoonasta kuten pitääkin.

- En mitenkään halua vähätellä pataljoonan ammattiauttajien, papin, lääkärin tai sosiaaliterapeutin, roolia ja osaamista. Itse koin kuitenkin saavani parhaan avun ja tuen palvelustovereilta, kun vierellä oli samanhenkisiä ihmisiä, joiden kanssa sai puhua.

200 km:n ilta-ajelu

Porin prikaatissa toimistosuhteena työkentelevä Heidi Muhonen on mukana kunnallispolitiikassa, ja puolison komennus ajoittui hetkeen, jolloin Säskylä ja naapurikunta Köyliö valmistelivat kuntaliitosta. Hän osallistui Säskylän kunnanvaltuuston ja -hallituksen sekä kuntien yhdistymishallituksen työskentelyyn ja toimi lisäksi sivistyslautakunnan puheenjohtajana. Oman tärkeän osansa vapaa-ajasta vaativat Valtterin kускаamiset moottoriurheiluharrastukseen ja tyttöystävän luo yli 40 km:n päähän sekä Venlan viennit ja noudot viulu-, tanssi- ja ratsastustreeneistä. Joinain iltoina näistä reissuista auton matkamittariin kertyi lähes 200 km. Vapaapäiviä oli keskimäärin yksi/ viikko. Onneksi tukiverkko oli kunnossa.

- Äitini asuu lähellä, ja hän huolehti lapsista tarvittaessa. Ystävät olivat säännöllisesti yhteydessä, ja naapurin setä tuli apuun, kun eräänä talviaamuna oli vaikeuksia lasten koulukyydin kanssa, Heidi muistelee "yksinhuoltaja-aikaansa".

Muhosten lapset suhtautuivat hienosti isän tavallista pidempään poissaoloon. Teinikäinen Valtteri otti selvästi uudenlaisen roolin, mikä näkyi mm. vastuunottona omakotitalon ja auton vaatimasta ylläpidosta sekä pikkusiskosta huolehtimisena. Venlakin ymmärsi, että äiti on nyt yksin ja osasi tuoda esiin omat tarpeensa esim. kuljetusten suhteen ennakoivasti. Samalla tytön omatoimisuus lisääntyi.

- Kun perheessä oli vain yksi pomo, lapset olivat selvästi kiltimpiä kuin molempien vanhempien läsnä ollessa. Tosin sama ilmiö on ollut tunnistettavissa jo aiemmin, isän pidempien sota- ja leiriharjoitusten aikana, Heidi Muhonen tietää.

"Ei tehdä tästä nyt numeroo"

Muhosten mielestä puolen vuoden kriihpalvelus kului nopeasti. Sen aikana Heidi oppi mm. henkilöauton peräkärryn käsittelyn, kun pojan mopoja piti kuljetella paikasta toiseen. Asenteetkin muuttuivat.

- Kun kaikkea ei voinut tehdä niin täydellisesti kuin aiemmin, opin olemaan itselleni armollisempi arjen pienten asioiden suhteen, ja nyt siitä on tullut elämäntapa. Täydellisen tilalle on tullut riittävän hyvä, Heidi kertoo.

Antti puolestaan osaa arvostaa entistä enemmän mm. Suomen vakaata yhteiskuntajärjestystä ja sitä, että esimerkiksi lenkille voi lähteä missä ja milloin vaan – Libanonissa siihen ei ollut mahdollisuutta. Arjen pienet asiat, kuten vaikkapa ruoanlaitto tai jopa pyykinpesu, tuottavat nyt iloa. Parisuhdekin on saanut uudenlaisen merkityksen.

- Nyt osaa arvostaa sitä, että toinen aikuinen on jakamassa arkea, ja toisaalta pienistä, vähäpätöisistä asioista ei kannata tehdä numeroa, Heidi ja Antti Muhonen ovat oppineet runsaan puolen vuoden kokemuksesta.

Heidin vinkkejä kotiin jäävälle puolisolalle

- Tutustu etukäteen, mihin ja millaisiin olosuhteisiin puoliso on menossa.

- Muista, että reissulla on alku ja loppu.

- Jaksota poissaolo ja aseta itsellesi välietappeja.

- Ajattele positiivisuuden kautta – opi löytämään arjesta uusia pieniä, hyviä asioita.

- Hyödynnä Puolustusvoimien rauhanturvaajien läheisille tarjoamat tilaisuudet.

- Huolehdi hyvistä yöunista.

Toimittajan kommentti:

Arjen sankarit palvelevat kotirintamalla

Useampia vuosia sitten minulla oli työni puolesta mahdollisuus osallistua operaatioissa olevien rauhanturvaajien omaisille tarkoitettuun tilaisuuteen Tampereella. Siellä nuoren rauhanturvaajan vanhemmat kertoivat tuntemuksistaan ja kokemuksistaan, kun oma poika oli palvellut Afganistanissa. Puolisoiden näkökulmia avasivat kahden erittäin kokeneen "fajterin", kapteeni evp. **Heikki Alisen** ja vääpeli **Jaakko Vainionpään** vaimot.

Elämänmakuiset esitykset kuvasivat hienosti kotona odottavien arkea ja ajatuksia. Aina kun Jaskan ikävöinti ylsi tietylle tasolle, **Mervi Vainionpää** ryhtyi leipomaan. Siitä hän kertoi saaneensa helpotusta, eikä pullasta Vainionpään huushollissa kuulemma ollut koskaan pulaa.

Päivi Alinen puolestaan nosti esille asian, joka valitettavan usein jää vaille huomiota. Kun maailmalla palveleva rauhanturvaaja tulee odotetulle kotilomalle, kaikki kynnelle kykenevät sukulaiset, tuttavat ja naapurit ovat varsin kiinnostuneita siitä, mitä tälle kuuluu ja miten siellä tulihelvetissä on oikein pärjätty. Vain harvoilla riittää kiinnostusta siihen, miten puoliso ja lapset ovat pärjänneet kotirintamalla, missä monesti käydään ne suurimmat taistelut. Olisi hyvä muistaa, että kriihpalveluksen sankareita löytyy niin maailmalta kuin kotoakin.

Kuluneen sanonnan mukaan "tieto lisää tuskaa". Tästä huolimatta **Heidi Muhonen** kehottaa omaisia ja läheisiä hankkimaan mahdollisimman paljon tietoa siitä, minne oma rakas on lähdössä ja mikä häntä siellä odottaa. Kun tietää vaikkapa sen, ettei ahdas parakkimajoitus tarjoa kaksista yksityisyyttä tai että vapaa-ajan lenkkeily- ja muut harrastusmahdollisuudet rajoittuvat tukikohdan piikkilanka-aidan sisäpuolelle, ymmärtää ehkä paremmin tuhansien kilometrien päässä olevan, itselle tärkeän ihmisen puhelimesta kertomia tunteja ja ajatuksia.

Monien mahdollisuuksien Vierumäki

Teksti ja kuvat: Samuli Vahteristo

Päälystöliiton paritalo Rauhalinna sijaitsee Ilvesharjulla, josta on vain muutamia kymmeniä metrejä lenkkipolulle tai hiihtoladulle.

Päälystöliiton Vierumäen lomakohde tarjoaa jäsenille laajan harrastusmahdollisuuksien kirjon viettä laatu-aikaa joko perheen kera tai liikunnallisten kavereitten kesken. Upeissa harjumaisemissa kiertävät lenkki- ja hiihtopolut tarjoavat myös luonnonrauhaa sitä kaipaaville. Lähellä ovat myös Heinolan ja Lahden kaupungit, joissa riittää tarjottavaa cityihmisille. Vierumäki on panostanut urheilun lisäksi myös viihdetapahtumien tarjontaan.

Lähestyvät, 22.2. - 5.3.2017 Lahdessa pidettävät hiihdon MM-kisat ovat oma lukunsa. Ensi vuoden elokuussa, 11. - 14.8., Vierumäellä pidetään 2017 European Challenge Tourin osakilpailu. Sijoittamalla lomasi oikeaan aikaan pääset osalliseksi kansainvälisistä kisoista tai katsomaan huippuartistreja.

Parasta Vierumäen tarjonnassa on se, että pääsee helposti ohjatusti kokeilemaan uusia lajeja. Miltä kuulostaa kieppuminen vajerin varassa korkeiden mäntyjen latvustossa Fowparkissa tai kokeilla suppausta eli seisten melontaa. Active Hours -ohjatuilla liikuntatunneilla voit kokeilla kymmeniä eri liikuntamahdollisuuksia. Alueella on ainakin kymmenen ravintolaa tai kahvilaa, jossa vaativampikin herkku- tai kokea uusia makuelämyksiä. Haittapuolena on tietysti se, että ohjatut tunnit ja ulkona syöminen käyvät kukkaron päälle. Edullisesti pääsee, jos kokkaa itse Rauhalinnan keittiössä ruokansa ja käyttää kuntopolkuja tai sujuttelee suksin lähilatuja. Uimahallin virkistysallasosasto ja viisiratainen kuntoallas ovat kohtuuhintaisia. Päälystöliiton jäsenillä on Vierumäellä käytettävissään myös neljä golfin pelioikeutta 20 euron hintaan.

Laatua edulliseen hintaan

Päälystöliiton paritalo Rauhalinna on noin kilometrin päässä Scandic-hotellista, jonka vastaanotosta saa avaimet. Ilvesharjun päällä olevista huoneistoista avautuvat näköalat pienten lampien pilkkomaan maastoon sekä Vierumäen golfkentälle etelän suuntaan. Aivan mökin tuntumasta pääsee lenkkipolulle ja hiihtoladulle.

Paritalossa on kaksi kuuden hengen huoneistoa. Molemmissa huoneistoissa on olohuone, kaksi makuuhuonetta, parvi, sauna, pesuhuone, avotakka ja täysin koneellistettu tupakeittiö. Huoneistoissa on lisäksi pyykinpesukone ja kuivauskaappi sekä televisio (myös kortinlukija). Astiasto ja linavaatteet on kuudelle henkilölle. Huoneistoissa on syöttötuoli ja vauvan matkasänky. Matkasänkyyn on otettava omat vuodevaatteet (myös peitto) mukaan. Huo-

neistoon B 108 voi ottaa myös lemmikin mukaan.

Jäsenet ovat tyytyväisiä Rauhalinnaan

Kapteeniluutnantti **Jari Chrons** on käynyt Rauhalinnassa useaan otteeseen ja on tyytyväinen liiton tarjoamaan kohtuuhintaiseen vapaa-ajan palveluun.

- Olemme käyneet perheen kanssa Vierumäellä viimeksi kesällä. Lapsemme pääsivät kokeilemaan harjoitusradoilla suunnistusta ja Vierumäki tarjosi hyvät lenkkimaastot. Koko perhe nautti mökillä olosta. Mökin tilat ovat siistit ja kaikki asumiseen tarvittava on laadukkaasti käytettävissä. Kylpylä- ja hierontapalvelut tarjosivat kuntoilun lomassa sopivan rentoutuksen. Kaukalopalloerotuomaritoiminnassa mukana oleva Chrons on käyttänyt Rauhalinnan tiloja myös erotuomarien tapahtumassa kaveriperukan majoitustilana.

- Olen saanut sopivasti varattua jo useampana vuonna peräkkäin Rauhalinnan tiloja kaukalopalloturnauksen ajaksi. Olemme näin erotuomarikavereiden kanssa saaneet järjestettyä majoituksen ja vapaahetkiin sopivan tilan, sillä porukan yhdessäolo on tärkeä osa harrastusta.

Kapteeni evp. **Teppo Lehto** puolestaan vieraili Rauhalinnassa joka kesä, sillä hän on golfkärpäsen purema.

- Hyvät golfkentät, Classic ja Cookie, tarjoavat kivasti vaihtelua kotikentällä pelaamiseen. Liiton golfpelioikeus keventää kukkaroa vähemmän kuin vieraskentillä yleensä. Vierumäelle on liikuntatarjontaa pikkulapsista ikäihmisiin. Liiton tuttuun hyvätasoiseen kämpppään on aina mukava tulla.

Tietoa Vierumäestä ja tapahtumista löydät osoitteesta www.vierumaki.fi ja www.paallystoliitto.fi

Flowpark-seikkailu valjaissa, vaijerin varassa, tarjoaa huimapäille mahdollisuuden kokeilla rajojaan.

Vielä ehdit mukaan MM-kisojen majoituksen arvontaan

Lahdessa järjestetään 22.2. - 5.3.2017 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailu historiallisen seitsemännen kerran. Tapahtumassa yhdistyvät ainutlaatuisella tavalla maailmanmestaruuskilpailujen huippujännitys sekä kokonaisvaltainen viihde-, ajanviete- ja matkailukokemus.

Varmasti moni Päälystöliiton jäsen haluaisi majoittua kisojen aikana Rauhalinnassa, josta on vain puolen tunnin matka kisapaikoille. Jos hakijoita on useita, niin liiton toimistossa arvotaan onnelliset käyttäjät. Vielä ehdit mukaan varaamaan, haku aika talven lomakaudelle päättyy 31.10. mennessä. European Challenge Tourin golfosakilpailuun haluavien kannattaa olla hereillä, sillä lomakausi 1.5 – 31.8.2017 on varattava 28.2 mennessä. Hinnat ovat vakiohintoja kisojen aikana.

Vierumäki tarjoaa monia mahdollisuuksia kokea liikunnan riemua.

Rauhalinnassa kaikki on sopivan kompaktisti käsillä rentoon yhdessäoloon. Keittiökaappien ovet, tasot ja kodinkoneet uusitaan syksyn aikana.

Alakerran makuuhuoneissa on yhteensä neljä vuodepaikkaa. Parvella on nukkumatilat kahdelle.

Päällystöliiton urheilujohtaja Mika Räisänen kehottaa jokaista kuntoilemaan ja muistuttaa yhdistyksiä tekemään esityksen Vuoden urheiluteosta. Olisiko se joku, joka omalla työllään on syyttänyt monille kuntourheilukipinän?

Urheiluvuosi oli kilpailullisesti edellisten vuosien kaltainen. Virallisten kilpailulajien lisäksi liiton mestaruudesta kilpailtiin golfissa. Kilpailut liikuttavat pientä osaa jäsenistöä, enemmänkin kilpailijoita mahtuisi mukaan kilpailemaan. Kilpailuorganisaatio ja puitteet on virallisissa lajeissa viritetty sotilaiden suomenmestaruuskilpailujen ympärille, joten kilpailut ovat laadukkaasti järjestetyt ja kovatasoiset. Liiton mestaruuskilpailujen tulokset löytyvät tuttuun tapaan nettisivuilta, urheilutoimintaosiosta. Tulosten lisäksi sieltä löytyvät mm. kilpailukutsut, ohjeet valmennuspatruunoiden anomisesta sekä urheilu- ja kilpailutoiminnan ohjesääntö. Kilpailutoiminta ei ole Puolustusvoimien eikä liiton ydinbisnestä. Vähäisessä osallistumisaktiivisuudessa on vaarana, että kilpailutoiminta vähä kerrassaan supistuu ja lopulta lakkaa kokonaan. Joitakin lajeja on jo lakkautettu sekä kilpailuja yhdistetty.

Tälle vuodelle kokeiltiin palveluksessa olevien jäsenten kuntoliikunnan taloudellista tukemista, jolloin liitto olisi maksanut enintään 50 % osallistumismaksusta. Pyrittiin aktivoimaan jäsenistöä ja osallistumaan valitsemaansa kuntoliikuntatapahtumaan. Mitään lajia tai tapahtumaa ei etukäteen rajattu pois. Mitä luulette, saavuttiko suosiota? Ei saavuttanut. Henkilökohtaisesti en ymmärrä, mitä vielä pitäisi tehdä saadaksemme jäsenistö liikkeelle? Ideoita otetaan vastaan.

Urheiluvuoden 2016 tilinpäätös

Teksti: Mika Räisänen Kuvat: Samuli Vahteristo ja Lapin matkailu

Ladulle mars!

Löytyykö yhdistyksestäsi Vuoden urheiluteko -palkinnon saaja?

Urheiluvuoteen kuuluvat oleellisesti Vuoden urheiluteko sekä valmennuspatruunoiden jako. Molemmissa edellytetään toimenpiteitä jäsenyhdistyksiltä. Jäsenyhdistysten tulisi aktivoitua varsinkin Vuoden urheiluteko -esityksissä. Jäsenistössä tiedetään olevan runsaasti eri alojen/lajien valtakunnallisiakin vaikuttajia, esim. valmentajia, ohjaajia, huoltajia, tuomareita tai muita vastuullisissa tehtävissä olevia. Kuitenkin vain ani harva yhdistys tekee esityksen jäsenestään, en voi välttää kysymykseltä miksi? Kyllä yhdistyksen tulisi tuntea vastuunsa ja nostaa urheilun ja liikunnan parissa an-

sioituneita jäseniään yleiseen tietoisuuteen esittämällä henkilöitä palkittavaksi. Luovuttaessa Vuoden urheilija -tittelistä ja muutamalla nimi Vuoden urheiluteoksi, pyrittiin aktivoimaan jäsenyhdistyksiä esitysten tekoon ja mahdollistamaan muidenkin kuin urheilijoiden palkitseminen. Jokainen Vuoden urheiluteko -palkinnon saaja on palkintonsa arvoinen, ja valitut ovat olleet alansa todellisia osaajia, siviilimaailmassa tai sotilasyhteisössä. Haluaisin kuitenkin nostaa esiin ne maan hiljaiset, jotka tekevät pyyteettömästi, pääosin harrastuksenaan merkittävää kasvatustyötä lasten, nuorten ja aikuisten parissa. Kannustankin yhdistyksiä kartoittamaan ehdokkaita ja tekemään esityksen liiton hallitukselle ensi vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Valmennuspatruunoiden jakoperusteet ovat oikeudenmukaiset

Valmennuspatruunoiden jako herättää vuosittain voimakkaita tunteita, valitettavan usein ammutaan ns. puskiasta, kirjoitetaan nimimerkillä tai moititaan selän takana pienessä piirissä. Välikäsien kautta tieto kulkeutuu lopulta oikeaan osoitteeseen urheilujohtajalle. Kertaan tässä periaatteet, miten valmennuspatruunoiden jakoprosessi menee. Yhdistyksiä pyydetään tekemään määräaikaan mennessä esitys jäsenistään, joille on tarve kohdentaa valmennuspatruunoita. Esitykset tulee olla patruunalajeittain puoltajärjestyksessä. Yksittäisen jäsenen tulee esittää yhdistykselle kahdelta edelliseltä vuodelta kilpailutulokset tai muuten osoittaa aktiivinen harrastaminen sekä anottava patruunalaji määrineen. Urheilujohtaja kokoaa saamansa esitykset ja tekee päätöksen niillä tiedoilla, mitä yhdistys jäsenien välityksellä on ilmoittanut. Valitettavan usein esityksessä lukee vain nimi ja anottava patruunalaji sekä mahdollisesti määrä. Periaatteena on ollut kohdentaa kaikille anomaansa patruunalajia, määriä olen joutunut tasapäästämään. Valmennuspatruunat jaetaan vuosittain ammunnan sotilaiden suomenmestaruuskilpailujen yhteydessä. Patruunat tulee noutaa henkilökohtaisesti, aseiden hallussapitolupa (vast.) tulee esittää noudon yhteydessä sekä henkilöllisyys tulee olla todennettavissa. Oletuksena on, että osallistutaan samassa yhteydessä kilpailuviin liiton mestaruuskilpailuihin, mikäli ko. kaliiperilla kilpaillaan. Mikäli patruunoita jää noutamatta, jaetaan urheilujohtajan päätöksellä jäljelle jääneet patruunat mahdollisesti jakopäätöksen ulkopuolelle jääneiden tai paikalla olevien kilpailevien jäsenten kesken. Tänä vuonna jakopäätöksen ulkopuolelle jäi valitettavasti viisi evp-jäsentä johtuen omasta virheestäni

Excel-taulukon käsittelyssä. Kenenkään intressissä ei ole jättää patruunoita jakamatta. Koskaan ei päästäne kaikkia tyydyttävään lopputulokseen. Toivottavasti pääosa on tyytyväinen saamaansa jäsenmaksupalautteeseen, kuten minä urheilujohtajana osaltaan sen näen. Palautetta (myös positiivista) ja esityksiä voi antaa suoraan urheilujohtajalle tai yhdistysten kautta esityksinä liiton hallitukselle. Toimintatapaa muutetaan tarvittaessa saadun palautteen perusteella, patruunoita ei kuitenkaan jatkossakaan jaeta mielivaltaisesti perustuen, kuten yhdessä nimettömässä palautteessa väitettiin.

Ensi vuoden osalta urheilutoiminnan suunnitelma on jo laadittu. Edustajakokous päättää marraskuussa toimintaan käytettävän euromäärän. Esitys on hyvin maltillinen, pyritään kustannustehokkaasti jatkamaan edellisvuosien tapaan liiton urheilutoiminnan strategian toteuttamista. Urheilujohtajan ominaisuudessa kiitän kaikkia kulu-neesta urheiluvuodesta ja toivon entistä aktiivisempaa osallistumista liiton kilpailuihin sekä kuntoliikuntatapahtumiin. Pitäkää itsestänne huolta.

Päällystöliiton yleismestaruus ratkaistaan vuosittain. Kilpailuun otetaan mukaan hiihto-, ampuma- ja suunnistusmestaruuskilpailut. Vuoden 2016 osalta yleismestaruuden vei nimiinsä Wanajan Päällystöyhdistys saavuttaen 38 pistettä.

Kilpailujen satoa

Kilpailujen tulokset löytyvät kokonaisuudessaan liiton nettisivuilta, kohdasta urheilutoiminta. Kiitos järjestelyvastuussa olleille yhdistyksille ja kilpailijoille.

Ampumamestaruuskilpailut
järjestettiin 13. - 15.9. ammunnan sotilaiden suomenmestaruuskilpailujen yhteydessä Säkylässä, Huovrinrinteen Päällystön toimiessa järjestävänä yhdistyksenä. Kilpailuissa nähtiin yli 150 päällystölläistä kilpailusuoritusta. Virallisten lajien lisäksi kilpailtiin haulikko- ja hirvilajeissa, jotka keräsivätkin runsaasti osallistujia. Ohessa mestarit lajeittain ja sarjoittain:
Rynnäkkökivääri 6+6+6 ls, sarja Y, **kapt Jorma Jäntti**, KajPy
300 m Vakiokivääri 3x20 ls, sarja Y, **ylil Juha Rinta-Keturi**, HuoP
300 m Vakiokivääri 3x20 ls, sarja Y 45, **ylil Kari Pennanen**, VekPY
300 m Kivääri pika-ammunta 3x20 ls, sarja Y, **ylil Kari Pennanen**, VekPY
50 m Kivääri 3x20 ls, sarja Y, **ylil Kari Pennanen**, VekPY
50 m Pistooli, sarja Y, **kapt Jorma Jäntti**, KajPy
25 m Isopistooli, sarja Y, **kapt Jorma Jäntti**, KajPy

25 m Isopistooli, sarja Y 45, **ltn evp. Harry Pettersson**, Evp-yhd
25 m Isopistooli pika-ammunta 3x20 ls, sarja Y, **kapt Jorma Jäntti**, KajPy
Hirvi kertalaukaukset, sarja Y, **kapt Timo Pylsy**, LapPY
SML-haulikko, sarja Y, **kapt Jorma Nevala**, WanPY

Ammunnan yleismestaruuden voitti Evp-yhdistys tuloksella 349 pistettä.

Suunnistusmestaruuskilpailut
Päällystöliiton suunnistusmestaruuskilpailut järjestettiin 7. - 8.9. suunnistuksen sotilaiden suomenmestaruuskilpailujen yhteydessä Joutsenossa, Lappeenrannan Päällystöyhdistyksen toimiessa järjestävänä yhdistyksenä. Kilpailijoita oli yhteensä 20. Ohessa mestarit sarjoittain:
Yleinen, **kapt Mikko Hölsö**, VaaPY
M 35 - 44, **ylil Petteri Rankinen**, UtinPY
M 45, **kapt Mikko Peltola**, LuoPY
M 50, **kapt evp. Juha Koskinen**, Evp-yhd
M 55, **kapt evp. Veikko Kovanen**, Evp-yhd

Suunnistuksen yleismestaruuden voitti Evp-yhdistys tuloksella 12 pistettä.

Tarjolla tuettuja lomiam kesälle 2017

Teksti: Pirkko Lokinperä

Kuvat: Samuli Vahteristo ja Härmän Kuntokeskus

Päällystön Naisten Liitto ry. tarjoaa yhteistyökumppaneidensa Raha-automaattiyhdistyksen sekä Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n (MTHL) kanssa kahta lomajaksoa Päällystön Naisten Liitto ry:n ja Päällystöliitto ry:n jäsenille haettavaksi.

Perheet jälleen Savonlinnaan

Viidelle perheelle on varattu paikat Meidän perheen lomalle 26.6. - 1.7.2017. Paikat ovat osa MTLH:n yleislomaa. Tällä kertaa loma järjestetään Spa Hotel Casinolla Savonlinnassa. Savonlinna on jo lomalaisille tuttu kesältä 2016, mutta nyt ollaan ihan Savonlinnan sydämessä. Kaikki palvelut ovat aivan kävelymatkan päässä. Loma on täysihoidoloma. Omavastuuosuus on 20 €/vuorokausi/aikuinen, alle 17-vuotiaat lapset ilmaiseksi. Lomaa tulee hakea viimeistään 26.3.2017.

Naisille Voimavaraloma Härmän Kylpylässä

Pitkästä aikaa myös naisille on myönnetty tuettu loma. Naisille on aikojen alussa järjestetty Äitilomia, Terveyslomia ja Lumovat Leikit -lomiamia. Nyt loma on nimeltään Voimavaraloma. Loma on tarkoitettu kaikenikäisille naisille, ja sen aikana pureudutaan naiseuteen, jaksamiseen sekä omaan terveyteen ja hyvinvointiin. Loma järjestetään Härmän Kylpylässä 31.7. - 5.8.2017. Tämäkin loma on täysihoidoloma. Loma on varattu 20 naiselle. Omavastuuosuus tälläkin lomalla on 20 €/vuorokausi. Lomaa tulee hakea viimeistään 29.4.2017.

Molempiin lomiin sisältyy täysihoido, majoitus kahden hengen huoneessa tai perheeseen mukaisissa huoneissa/huoneistoissa, lomapaikan allasosaston ja kuntosalin käyttö, yleinen vapaa-ajan ohjelma ja ryhmän ohjelma. Tarkempia ohjeita lomista saat Pirkko Lokinperältä, pirkko-lokinpera@kolumbus.fi.

Kesäpäivät Porin Yyterissä 6.–7.8.

Teksti: Markku Virtanen Kuva: Porin Seudun Matkailu Oy MAISA

Perinteiset Päälystöliiton Evp-yhdistyksen kesäpäivät vietettiin Porissa, Yyterin luonnonkauniilla alueella elokuussa. Innokkaimmat meistä aloittivat kokoontumisen jo perjantaina pääjoukon saapuessa seuraavana päivänä. Ilmoitautumisten ja maittavan lounaan jälkeen pääsimme tutustumaan Meri-Porin alueeseen kahdella linja-autolla. Onneksi saimme myös kaksi opasta, jotta kaikki saivat nauttia alueen asiantuntevasta esittelystä. Vaikka aikaa oli rajoitetusti, ehdimme kierrellä ja katsella monenlaisia paikkoja ja kohteita. Itselleni oli hienoa nähdä aika läheltä tuulivoimalat, mutta kyllä mieleenpainuvin paikka oli Reposaaressa kirkko muistomerkkeineen. Muistomerkillä syntyi oikein keskustelua entisestä Sokol-luokan torpedove-

neestä ja sen haaksirikosta. Koska olimme kahdella linja-autolla liikkeellä, jouduttiin ryhmiä kierrättämään vähän eri reittejä. Meidän linjuri lähti kahville. Paikaksi oli valittu Meri-Mesta aivan Reposaaressa. Seuraava kohde oli 1930-luvulla rakennettu rannikopuolustusjärjestelmä, Reposaaressa linnakepuisto, missä pääsimme katselamaan, miten rt-asemia oli ennen tehty. Siirryimme Junnilan huvilalle. Paikka oli kuin elokuvista. Paikasta ei voinut olla pitämättä. Nykyään paikka on seurakunnan omistuksessa. Viimeinen tutustumiskohde oli Kallon majakka. Aika suureellinen nimi rakennukselle, joka nousee maanpinnasta vain muutaman metrin, mutta sijainti ratkaisee. Oikealla sijainnilla on pystytty säästämään rakennuksen korkeudessa.

Aika kului kuin siivillä. Oli aika alkaa valmistautua illan juhliin ja laittaa kesärettonkia päälle. Nopeimmat taisivat käydä tässä välissä jopa kylpylässä. Illtajuhaa vietettiin normaalin kaavan mukaan. Ennen ruokailua palkittiin monivuotinen hallituksen jäsen **Simo Hämäläinen** yhdistyksen standaarilla. Tämän jälkeen nautittiin talon antimista sekä mottimestarin vierailusta. Runsaan ja maittavan aterian päätteeksi laitettiin jalalla koreasti oikein live-musiikin tahdissa. Meillä oli salissa oma kahden miehen orkesteri, ja pihan puolella konsertoi alkuillasta **Jari Sillanpää** ja loppuillasta **Laura Voutilainen**. Sunnuntain ohjelmasta vastasi jokainen itse. Taas kerran kannatti lähteä reissuun.

Miksi liittyä Päälystöliiton Evp-yhdistykseen?

Teksti: Markku Virtanen

Yhdistyksemme tarkoituksena on mm. edistää jäsenten maanpuolustushenkistä yhteenkuuluvuutta ja eläkkeelle sekä reserviin siirtyneiden ali-, toimi- ja opistoupseereiden yleisiä ja yhteisiä etuja, edistää ja ylläpitää hyviä suhteita palveluksessa olevien opistoupseereiden sekä muiden henkilöstöryhmien kanssa.

Miten me toimimme?

Pyrimme vaikuttamaan eläkkeellä olevien jäsenten etuisuuksiin osallistumalla esimerkiksi Akavan senioriverkoston ja VENK:n toimintaan. Järjestämme huvitilaisuuksia, retkiä, tutustumiskäyntejä ja muuta vastaa-

vaa toimintaa. Pyrimme auttamaan jäseniä tai heidän omaisiaan sairaus-, ahdinko- ja kuolemantapauksissa sekä muissa erityisissä, edellisiin verrattavissa tapauksissa. Yhdistyksen varsinaiseksi jäseniksi voidaan hyväksyä Päälystöliiton tai sen edeltäjien jäseninä olleet puolustus- ja rajavartiotalinnon vakinaisesta palveluksesta eronneet henkilöt. Varsinaiseksi jäseneksi hyväksymisen tekee yhdistyksen hallitus. Kuulumalla Päälystöliiton Evp-yhdistykseen saat lähes samat jäsenedut kuin virassa ollessasi. Valitettavasti vakuutusturva ei kuulu jäsenetuihin.

PK 49:n valmistumisesta tulee ensi vuonna kuluneeksi 25 vuotta.

Kurssitapaaminen

pidetään Lappeenrannassa, Maasotakoululla 30.6. – 1.7.2017. Tapaaminen on tarkoitettu kaikille kurssilta valmistuneille, laita sana kiertämään ja ajankohta kalenteriin. Lisätiedot Mika Räisänen, sähköposti mika.raisanen@paallystoliitto.fi, puhelin 0299 434 405. Varsinainen kutsu tulee lähempänä tapahtumaa.

KUINKA SELVIÄISIT KAIKESTA *jos jäisit yksin?*

Henkivakuutus turvaa toimeentulosi, jos jätät yksin pitämään huolta perheestäsi. Järjestösi neuvotteleman jäsenedun ansiosta saat mielenrauhaa jo muutamalla eurolla kuussa. Nyt kaikkiin uusiin Primus-henki- ja -tapaturmavakuutuksiin kuuluu lisäetuna 2000 euron Selviytymisturva, joka on lisäkorvaus kuolemantapauksessa. Eiköhän hoideta asia kuntoon saman tien! Kattavimman vakuutusturvan koko perheelle saat osoitteesta

henkivakuutuskuntoon.fi

Primus on tutkitusti Suomen edullisin henkivakuutus (Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINEn tekemä hintavertailu 9/2016). Vakuutuksen myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

*Nyt
kaupan päälle*
2000 €
SELVIITYMISTURVA

PLUSSA
K-PLUSSAA IFIN VAKUUTUKSISTA

Ole huoletta. Me autamme.